

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ
КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
ІНСТИТУТ ДИЗАЙНУ ТА РЕКЛАМИ
КАФЕДРА ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ

Допустити до захисту:
протокол № ____ засідання
кафедри від _____ р.
проф. _____ Безугла Р.І.

ДИПЛОМНА РОБОТА
на тему:
«ГРАФІЧНЕ ОФОРМЛЕННЯ МУЗИЧНОГО АЛЬБОМУ»

Пояснювальна записка
Додатки
Проектні матеріали
Демонстраційні плакати
Електронний диск

Виконала: студентка II курсу
групи МГДР-147
спеціальності 8.022 «Дизайн»
освітнього ступеня «Магістр»
Ларіна Ольга Іванівна
Керівник дипломної роботи:
канд. мист., доц. Гончар К. Р.

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

Інститут дизайну та реклами
Кафедра графічного дизайну
Спеціальність **8.022 «Дизайн»**
Освітній ступінь «Магістр»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

«_____» _____ 20__ року

З А В Д А Н Н Я НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ Ларіної Ольги Іванівни

1. Тема роботи: графічне оформлення музичного альбому
керівник роботи: Гончар Катерина Романівна
затверджені наказом вищого навчального закладу від “___” _____ 20__ року №___
2. Строк подання студентом роботи _____ року.
3. Вихідні дані до роботи:
 - завдання на дипломну роботу
 - список рекомендованої літератури
 - методичні рекомендації до виконання дипломної роботи
4. Зміст пояснювальної записки:
 - Вступ
 - Розділ I. Теоретичні аспекти розробки художнього образу музичного гурту
 - Розділ II. Характеристики стилів глем-метал, панк-рок та сліз-метал
 - Розділ III. Обґрунтування концепції проекту
 - Висновки
 - Список використаних джерел
 - Додатки
5. Перелік графічного матеріалу:
 - Планшет 1.

Планшет 2.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада Консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Розділ I	Безугла Р.І.	Вересень 2017	Грудень 2017
Розділ II	Безугла Р.І.	Лютий 2018	Травень 2018
Розділ III	Безугла Р.І.	Вересень 2018	Грудень 2018

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної Роботи	Строк виконання етапів проекту (роботи)	Примітка
1.	Вступ	Вересень 2017	
2.	Розділ I. Теоретичні аспекти розробки художнього азу музичного гурту	Вересень – листопад 2017	
3.	Розділ II. Характеристики стилів глем-метал, панк-та сліз-метал	Лютий – травень 2018	
4.	Розділ III. Обґрунтування концепції проекту	Вересень – грудень 2018	
5.	Висновки	Січень 2019	
6.	Список використаних джерел	Січень 2019	
7.	Додатки	Січень 2019	

Студент _____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Підсумовуючи викладене вище, можна зробити висновок, що під час виконання дипломної роботи було розкрито поняття альбомної обкладинки та її функції, визначено особливості проектування логотипу гурту та здійснено поглиблене дослідження трьох стилів, які мають стосунок до гурту – глем-металу, панк-року і сліз-металу.

Результатом проведеного аналізу аналогів графічного оформлення обкладинок музичних альбомів, синглів і пов'язаних із ними видань, є розробка логотипу, альбомної обкладинки та брошури з лірикою для дебютного альбому гурту, творчість якого розгортається у стилі глем-панк.

В процесі роботи увага, в основному, була зосереджена на оформленні брошури з лірикою. Її сторінки витримано в єдиному стилі: головним елементом кожної композиції виступають виконані тушшю малюнки. Виконання від руки надає зображенням крафтового характеру, що є ідеальним обрамленням для музики у жанрі глем-панк.

SUMMARY

Summarizing the foregoing, there can be made a conclusion that during the work on thesis there were explained the term of album art and its functions, determined logotype creation aspects and done the profound research of three styles that concern the band – glam metal, punk rock and sleaze metal.

The result of the analysis of similar album art and connected issues is elaboration of the logotype, album cover and lyrics book for the debut album of the band which works in glam punk style.

During the work process the main attention was mostly concentrated on the lyric book design. Its pages are held in common style: central elements of every composition

are ink-drawn illustrations. Traditional drawing gives some craft character to images, and this is perfect framing for glam punk music.

ЗМІСТ

Вступ.....	7
Розділ I. Теоретичні аспекти розробки художнього образу музичного гурту.....	13
1.1. Поняття альбомної обкладинки та функції, які вона виконує.....	13
1.2. Вимоги до оформлення обкладинки музичного альбому.....	16
1.3. Особливості проектування логотипу музичного гурту.....	18
Висновки до розділу I.....	21
Розділ II. Характеристики стилів глем-метал, панк-рок та сліз-метал.....	23
2.1. Закономірності відображення стилю глем-метал в художньому образі гурту.....	23
2.2. Закономірності відображення стилю панк-рок у художньому образі гурту.....	32
2.3. Закономірності відображення стилю сліз-метал в художньому образі гурту.....	40
2.4. Аналіз аналогів альбомних обкладинок і логотипів музичних гуртів.....	48
Висновки до розділу II.....	65
Розділ III. Обґрунтування концепції проекту.....	67
3.1. Вихідні дані.....	67
3.2. Логотип гурту: процес пошуку та кінцевий результат.....	68
3.3. Сюжети ілюстрацій та їх зв'язок із лірикою.....	72
3.4. Оформлення обкладинки та сторінок.....	76
Висновки до розділу III.....	86
Висновки.....	87
Список використаних джерел.....	96
Додатки.....	100

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Сучасна музична індустрія рясніє безліччю представників різноманітних жанрів; значну частину складають досвідчені виконавці, що знаходяться в цьому середовищі впродовж тривалого часу, мають встановлену базу прихильників і усталений образ, за яким їх легко впізнати. Проте існують також молоді, щойно народжені музичні гурти, які знаходяться, приміром, за крок до підписання контракту із лейблом звукозапису, або на стадії створення дебютного альбому і т. п. Важливо те, що в жорстких умовах музичного бізнесу вони, на відміну від більш досвідчених конкурентів, не мають яскравої обгортки та гучного статусу, а отже нагальною проблемою для них є те, як заявити про себе, протиснувшись крізь оточення з гуртів, що вже скуштували слави. Особливо гостро це запитання постає для представників непересічних музичних жанрів, які поширені занадто локально або мають стосунок радше до минулих епох, ніж до сьогодення.

У зв'язку з вищезазначеним, новоявлені виконавці нестандартних жанрів потребують чіткого, вичерпного уявлення про стиль, у якому розгортається їх творчість, і особливості його інтерпретації на супровідній поліграфічній продукції.

Стан розробленості проблеми. Існує достатньо джерел, де поняття образу характеризується з суто теоретичної точки зору. Приміром, М. Бірюков розглянув його в контексті мистецтва рисунку та критичного сприйняття творів, що до нього належать; А. Ткаченко, Ю. Максименко, Д. Синенький та О. Щербань охарактеризували символічне значення художнього образу; Л. Овдієнко здійснила соціально-психологічний аналіз даного поняття.

При розгляді конкретного прояву образу гурту, тобто обкладинки альбому, вартим уваги стає ряд публікацій, де окреслюються різноманітні аспекти

народження та формування її образу. Приміром, Ф. В. Фуртай розглядає оформлення обкладинки крізь призму синтезу мистецтв.

Крім того, важко не помітити ряд авторів, що у своїх роботах зосереджують увагу на хронологічній демонстрації показових зразків обкладинок. Серед них, наприклад, Дж. Дрейпер, Р. Клантен, Ш. Ріверс, О. Пауелл, П. Грушкін і Д. Кінг.

Існує також безліч вартих уваги неофіційних публікацій, які розглядають процес розробки альбомної обкладинки й аспекти, що мають на неї вплив.

Недоліком згаданих досліджень є те, що вони розглядають музичну індустрію загалом, не виділяючи окремих стилів. Ця вада опосередковано проглядає у працях Е. В. Ашбель, що підкреслює нерозривний зв'язок дизайну обкладинок із відповідними субкультурами.

Музичні жанри відмінні не лише за стандартними змістовими та візуальними характеристиками; їх відрізняє також ступінь вивченості, глибина наявної в джерелах інформації про них і те, наскільки ця інформація відповідає дійсності. Перераховані якості прямо пропорційні тому, який відсоток аудиторії поділяє пристрасть до певного жанру та наскільки глибоким є це почуття. Закономірно, доцільніше розглядати стан опрацьованості даних щодо кожного жанру окремо від решти.

Поглиблених досліджень на тему особливостей жанру глем-метал і шляхів його впливу на художній образ музичного альбому практично немає. Виняток складає фрагмент праця Д. Вейнстейн, яка в масі інших жанрів згадує глем-метал, або «полегшений метал», описуючи процес його народження і перераховуючи ключові особливості саме з точки зору музики.

Окремої уваги варті історичні праці. Наприклад, вектор досліджень Н. Стіллмана охопив історію виникнення та розвитку глем-металу, в той час як С. Нейл, М. Уолл, М. Вайс і Г. Бушелл описали життєвий і творчий шлях окремих гуртів, що працювали у даному стилі.

На противагу глем-металу, панк-рок досить чітко представлений в інформаційних джерелах, дослідження яких простягаються від історії жанру до його безпосереднього впливу графічний дизайн на культуру в цілому.

Існує низка публікацій, що висвітлюють особливості даного стилю та шляхи їх прояву на супровідній продукції. Зокрема Р. Пойнор та К. Бадрік пишуть про мистецтво й естетику стилю панк, розбиваючи його на окремі твори конкретних дизайнерів із подальшим поглибленим аналізом їх робіт.

Дж. Севедж наочно демонструє, як «саморобна» культура епохи панку послуговувала натхненням для виникнення у візуальному мистецтві окремої течії, вплив якої на згадану царину відчувається й досі.

Р. Бестлі у своїй роботі веде хронологічну оповідь стилю панк і його впливу на мистецтво, починаючи з концертних плакатів і флаєрів, та закінчуючи фензінами, обкладинками дисків і платівок та мерчем музичних виконавців.

Джерел, що представляють дослідження на тему сліз-металу, практично немає, за винятком декількох стислих, лаконічних публікацій.

Варто зауважити, що матеріали, присвячені проектуванню альбомних обкладинок та супровідної продукції майже відсутні, за винятком кількох поодиноких публікацій. У джерелах на вказану тему відчувається певна безсистемність.

Об'єктом дослідження виступає дизайн як поєднання образотворчого мистецтва, крафту і графічних програм.

Предметом є обкладинка музичного альбому.

Мета роботи - розробити обкладинку дебютного альбому музичного гурту, що працює у жанрі глем-панк.

Для досягнення поставленої мети необхідно виконати наступні **завдання**:

- Розглянути процес формування жанрів глем-метал, панк-рок і сліз-метал з урахуванням історичного, політичного та соціального факторів;

- Проаналізувати зразки графічного дизайну таких стилів як глем, панк і сліз на предмет виявлення закономірностей;
- Охарактеризувати жанри глем-метал, панк-рок і сліз-метал;
- Визначити особливості прояву стилів глем, панк і сліз у логотипі, альбомній обкладинці та супровідній продукції гурту;
- Розробити логотип гурту з урахуванням стилю музики;
- Проілюструвати пісні дебютного альбому.

Методологія дослідження включає методи порівняння, абдукції, сходження від абстрактного до конкретного, аналізу та синтезу. Метод порівняння застосовувався з метою виведення колірної гами, якою характеризується стиль кожного з розглянутих аналогів. Метод абдукції було вжито під час співставлення альбомних обкладинок для виокремлення спільних рис і їх пояснення в контексті стилю. Метод сходження від абстрактного до конкретного використовувався для виявлення закономірностей відображення стилів глем-метал, панк-рок і сліз-метал в обкладинках альбомів і синглів з урахуванням історичного аспекту. Аналіз і синтез було застосовано для виявлення особливостей впливу вказаних стилів на логотип музичного гурту.

Наукова новизна полягає у встановленні закономірностей відображення характерних рис жанрів глем-метал, панк-рок і сліз-метал у графічному дизайні. Основні результати, що визначають ступінь новизни дослідження, полягають у наступному:

Вперше:

визначено шляхи прояву особливостей жанрів глем-метал, панк-рок і сліз-метал у рекламній продукції альбомного релізу шляхом встановлення безпосередніх зв'язків між графічними елементами та жанровими характеристиками. Зокрема, глем-метал вирізняють такі риси як неповага до правил, боротьба проти загальноновизнаного, поетизація фрагментів буденного життя й естетизація недосконалості, що виливаються в художній образ альбому за

допомогою прямого висміювання заданих обмежень, використання традиційно неприйнятних сюжетів, образів і символів, гіперболічного акцентування привабливих сторін у зображуваних предметах і застосування ефектів різноманітних пошкоджень відповідно. Своєю чергою, панк-рок характеризується потягом до всеохоплюючої анархії, нездатністю вписатись до манірного суспільства, простотою на грані примітивності та подразливим інакомисленням, які відображаються в оформленні альбому за допомогою хаотичності, відсутності чітких рамок, відсутності непотрібних прикрас і відвертого зображення високих за рейтингом сюжетів із рівномірною деталізацією. Сліз-металу властиві такі риси як дратівлива бешкетність, одержимість live-перформансами, глибина, не завжди помітна з першого погляду, і потяг до недосконалості, що виражаються у змалюванні епізодів, де загально визнані норми поведінки підлягають спростуванню, динамічності, поєднанні ахроматичного зображення з одним яскравим кольором і використанні традиційних графічних технік.

сформовано особливості впливу жанрів глем-метал, панк-рок і сліз-метал на логотип музичного гурту шляхом простеження відголосків жанрових характеристик в окремих деталях логотипу. Так, мелодійність, уникнення досконалості, безжурність, звернення до незручних тем і двоїстий характер глему – чергування сюжетів повсякденності й актуальних проблем суспільного життя – виражені в підпорядкованості напису єдиній горизонталі, порушених паралелях, відсутності важких елементів, гострих кутах і витягнутих кінчиках, а також у поєднання закруглених і рубаних літер відповідно. Загальна байдужість, грубе звучання, гранична простота і небажання панк-року грати за правилами втілюються у логотипі гурту за допомогою різних за багатьма характеристиками літер, пошкоджених країв і зношених текстур, невибагливих шрифтів і відсутність паралелей у символах. У логотипі сліз-метал гурту любов до живого виконання, нотка повстанського руху, відсутність чітко вираженої структури в піснях і загальна недосконалість відображаються за допомогою хаотичності буквених

ліній, загострених кутів, відсутності горизонталей в рядках тексту і різних за висотою літер із порушеними пропорціями, зношеними текстурах та пошкодженими краями.

Практична значущість дослідження полягає в тому, що запропоновані в роботі висновки можуть бути використані для розробки айдентики музичного виконавця глем-металу чи панк-року; крім того, підхід, застосований у дослідженні для знаходження особливостей прояву глему та панку у графічному дизайні, може використовуватись для вивчення інших стилів у ідентичному ключі.

Структура магістерської роботи зумовлена логікою розкриття теми, метою і завданнями дослідження. Вона складається з вступу, трьох розділів, які включають одинадцять підрозділів, висновків і списку використаних джерел (31 найменування). Загальний обсяг роботи складає 91 сторінку, з них 83 сторінки основного тексту.

РОЗДІЛ І

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗРОБКИ ХУДОЖНЬОГО ОБРАЗУ МУЗИЧНОГО ГУРТУ

1.1. Поняття альбомної обкладинки та функції, які вона виконує

Альбомна обкладинка, або альбомний арт, є продуктом синтезу графічного дизайну та музичного наповнення з іншими видами мистецтв – живописом, графікою, фотографією, крафтом і т. п. в яких завгодно комбінаціях. Це обрамлення музичного релізу, за допомогою якого він виходить за межі студії звукозапису та потрапляє на ринок. І хоча лише цього більш ніж достатньо, щоб вважати обкладинку надважливим елементом видання музичного твору, вона також виконує ряд інших функцій:

- 1) Обкладинка представляє альбом. За допомогою оформлення людина ідентифікує музичний альбом як твір певного жанру, та впізнає роботу своїх улюблених виконавців з першого погляду.

Серед слухачів існують як представники замкнених субкультурних явищ, так і люди, не пов'язані з локальними спільнотами. Представники субкультур – не надто чисельна частина аудиторії, та для розробки дизайну, що відповідатиме їх цінностям, художникові необхідно принаймні в них орієнтуватись або самому бути носієм даної субкультури. Варто підкреслити, що для роботи з виконавцями, твори яких орієнтовані на вузьку аудиторію, масові засоби реклами не залучаються. В цій ситуації дизайн альбому грає особливу ідентифікаційну та маркетингову роль [2].

- 2) Обкладинка здатна зробити рекламу альбому ефективнішою та розширити аудиторію, привабивши слухачів, які навіть не є прихильниками жанру.

Це пов'язано з тією обставиною, що обкладинка – перша річ, яку бачить споживач, а отже саме вона може викликати його зацікавленість [13].

В умовах масового переходу музики до режиму онлайн і безмежної популярності стрімінгових інтернет-платформ поняття альбому втрачає своє первинне значення. Твори, що заповнюють подібні ресурси, зазвичай мають вигляд лаконічного набору даних на кшталт імені виконавця, заголовку пісні, назви альбому тощо – з оформленням, ідентичним безлічі інших розміщених там матеріалів. Через це маленька квадратна картинка, що позначає альбом, займаючи не більше десяти відсотків сторінки, набуває додаткової ваги. Стрімінг не знищив потребу в альбомних обкладинках, а зробив її гострішою.

Найбільш помітним результатом впливу стрімінгу на музичний альбом стало поширення плейлістів. Альбоми надзвичайно рідко відтворюються від початку до кінця. Натомість із їх контексту вилучаються та додаються до плейлістів окремі треки, під час відтворення яких на екрані з'являється альбомний арт. У випадку, коли споживач зберігає вподобану пісню, обкладинка стає першим кроком для того, щоб заглибитись до твору сильніше: вона – це місток, який з'єднує вподобання поодинокі пісні та пошук інформації про альбом, виконавця чи продюсера. Обкладинка приваблює потрібних людей до виконавця та перетворює пасивне прослуховування на активне; робить із випадкових слухачів відданих шанувальників, тобто людей, які з вищою імовірністю, ніж звичайні слухачі, придбають альбом – як в електронному форматі, так і на звукових носіях, що досі остаточно не втратили своєї популярності. Це явище пояснює Н. Поллінджер, цифровий антрополог і консультант із поведінки споживача:

«Те, що ми виставляємо на загальний огляд, одночасно надсилає своєрідні знаки про нашу індивідуальність. Наділення музичного смаку видимістю історично грало важливу роль у взаємодії з власним оточенням. Колекція вінілових платівок або компакт-дисків повертає цю можливість» [15]. З наведеної вище цитати випливає наступна функція альбомної обкладинки, а саме:

3) Візуалізація власного музичного смаку.

Даний пункт має стосунок не до авторів музики, а до прихильників їх творчості. Якщо умовно розділити аудиторію на слухачів і фанатів, останні складуть приблизно 14 % загальної кількості, та однак вони витрачають щонайменше 34 % коштів на музичну продукцію [15]. Це пов'язано з тим, що фанати, особливо палкі та віддані, відчують негасну потребу в наповненні навколишнього середовища мерчем і творами обраного гурту. Звісно, має значення також те, що фанати вдячні виконавцеві за його твори, і ліцензоване придбання альбому – один з найкращих способів цю вдячність висловити.

4) Графічне оформлення – це спосіб відобразити концепцію музичного альбому на супровідній поліграфічній продукції не менш змістовно та чітко, ніж у піснях. В результаті формується гармонійне, взаємодоповнююче переплетення образу та сутності.

Зазвичай пісні пов'язані між собою не лише композицією та змістом, але і єдиним настроєм. Обкладинка певною мірою відображає емоції музичних треків, щоб вони торкнулися потенційного слухача [14].

При виданні дебютного альбому обкладинка несе додаткове навантаження, оскільки з її допомогою новонароджений гурт заявляє про себе в оточенні безлічі конкурентів; крім того, вона відображає характерні риси гурту і заданий ним вектор розвитку, внаслідок чого формується впізнаваний образ і стиль.

Пошук індивідуальності – одна з найбільш актуальних і вагомих проблем творчої особистості. Від того, наскільки твір буде відрізнятися від оточення, залежить і ступінь уваги до роботи [2].

1.2. Вимоги до оформлення обкладинки музичного альбому

Незважаючи на те, що матеріальні видання альбомів з'являються зараз у менших кількостях, існує низка елементів, для яких має залишитись місце на обкладинці. Згадані елементи перераховуються нижче:

- Назва альбому та ім'я виконавця, причому це необхідно зробити таким чином, щоб легко можна було визначити, який з написів є назвою альбому.
- Подяки спонсорам і логотипи їх компаній. Не буде зайвим проглянути доступні документи, щоб упевнитись, чи згадки зроблено у відповідній манері.
- Авторське право на написані пісні © повідомлення (зазначає, хто є автором пісень).
- Авторське право на звукозапис ® повідомлення (зазначає, хто є власником запису пісні або запису цілого альбому). Правильний вигляд матиме нотатка з трьох елементів, упорядкованих наступним чином: символ, рік запису/перезапису, ім'я першого власника (© 2014 MJ Simple Music).
- Заява, що забороняє неліцензійне відтворення.
- Штрих-код, навіть якщо видання має електронний формат.
- Номер за каталогом. Має бути вказаний на кожному окремому фрагменті альбомного пакування. Він існує, щоб тримати проект купи на виробничому підприємстві, та використовується деякими крамницями для довідки.
- Список композицій.
- Згадки про авторів пісень, продюсера, інженера, студію, осіб, відповідальних за зведення альбому, музикантів, а також фотографа та художника, що є автором альбомного оформлення.

- Контактна інформація. Загалом, це адреса веб-сайту виконавця.
- Не буде зайвим перевірити текст на корінці, якщо такий використовується. Коли альбом лежить лицьовим боком догори, текст на корінці має знаходитись у читабельному (не перевернутому) положенні.
- Додаткові примітки та загальні подяки прихильникам і фанам.
- Назви пісень можуть бути розміщені на веб-сайті гурту, однак друкуються на наліпці, що вкриває диск із вказуванням імені виконавця, назви альбому, логотипів, примітки про авторське право та номеру за каталогом [27].
- Альбом також зазвичай містить буклет-вкладку з лірикою.

1.3. Особливості проектування логотипу музичного гурту

Вдалиий та виважений логотип музичного гурту характеризується двома надважливими рисами: він легко запам'ятовується та складає з виконавцем єдине ціле, відображаючи його портрет. Для досягнення вказаних якостей під час проектування логотипу гурту необхідно зважати на ряд аспектів, що наводяться нижче:

1. Логотип має легко підлягати відтворенню на предметах навколишнього світу.

Значну роль у популяризації образу гурту грає розповсюдження його логотипу та інших фрагментів на кшталт символів та маскотів шляхом копіювання на різноманітні поверхні – неважливо, є дана дія усвідомленою, як-от розміщення логотипу гурту за допомогою графіті на асфальті чи на стінах будівель, або машинальною на зразок накреслення його на полях блокнота. Це відтворення забезпечує спільноті слухачів постійні нагадування про існування однодумців та віддалений, але доволі стійкий зв'язок між ними.

Логотип, легкий для масового відтворення, природно володіє простими формами та чіткими обрисами; його не вкривають суто декоративні текстури та, як правило, не оточують тонкі контури.

2. Назва музичного гурту повинна бути максимально короткою та лаконічною.

Згадана риса, тісно пов'язана з попередньою, пояснюється тим очевидним фактом, що довга, вигадлива назва з декількох слів запам'ятовується значно складніше; до того ж, її відображення в логотипі не завжди здатне вилитись у дещо стисле та компактне. В таких випадках доречно розробити скорочення чи аббревіатуру в якості альтернативного скороченого варіанту.

3. Назву гурту варто писати тією мовою, що використовується в піснях.

Застосування в назві чи просто в її написанні іноземної мови, що навіть не з'являється в піснях, пробуджує недоречний дисонанс між художнім образом гурту і його змістом, у той час як спільна для назви і лірики мова забезпечує відчуття гармонії та цілісності.

4. Логотип має відображати характер музики.

Жанр, у якому розгортається творчість гурту, може знайти прояв у логотипі шляхом різноманітних модифікацій його деталей: жирність і важкість літер, загостреність меж, обтічність, наявність зарубок, динаміка, симетрія чи її відсутність, рукописний або друкований характер шрифту.

Крім того, існують певні особливості, присутність яких не є обов'язковою, та однак варто про них згадати:

5. Композиція та матриця емоцій логотипу можуть містити натяк на історію колективу і його спрямування.

Перша думка про звучання гурту вибудовується навколо композиції його логотипу. Статичність і динамічність, так само як симетрія та асиметрія, здатні слугувати натяком на окремі особливості звучання – академічність, важкість, структуру пісень тощо.

Крім того, дещо може розповісти матриця емоцій – схема, що має вигляд прямокутної системи координат, де вісь x демонструє спрямованість вперед, а вісь у – вгору, з чого випливає, що зворотні напрямки даних осей виступають аналогією руху назад і вниз відповідно. В даній концепції йдеться про те, що спрямованість вперед уособлює собою прагнення і рух, вгору – зростання і розвиток, вниз – пригнічення і стримування, і нарешті, назад – гальмування, зупинку, засторогу [19]. В таких умовах початок координат виступає своєюрідною точкою спокою, в той час як правий верхній квадрат є позитивною ділянкою, лівий нижній – негативною, а решта – нейтральними.

6. Логотип музичного гурту може існувати паралельно з символом.

Деякі рок-гурти мають особливий знак, який застосовується окремо або разом із логотипом для підсилення експресії власного образу на супровідній поліграфічній продукції та об'єктах сценічного антуражу. Знак цілком дублює стиль, заданий у логотипі, та, як правило, натякає на світогляд гурту і сформований під його впливом контент.

Висновки до розділу I

Підсумовуючи викладене в першому розділі, можна зробити наступні висновки:

1. Обкладинка музичного альбому виконує ряд функцій. По-перше, з її допомогою споживач ідентифікує музичний альбом як твір певного жанру та впізнає роботу своїх улюблених виконавців. По-друге, обкладинка здатна зробити рекламу альбому ефективнішою та розширити аудиторію, привабивши слухачів, які навіть не є прихильниками жанру. По-третє, за допомогою обкладинок, відтворених на рекламній продукції, споживачі здійснюють візуалізацію власних музичних уподобань. Та, наостанок, графічне оформлення – це спосіб відобразити концепцію музичного альбому та його емоційний фон на супровідній продукції не менш змістовно, ніж у музичних композиціях, сформувавши в результаті гармонійне поєднання образу та сутності.
2. На обкладинці альбому розміщуються наступні дані: назва альбому, ім'я виконавця, подяки спонсорам і логотипи їх компаній, авторське право на написані пісні та на звукозапис, заява, що забороняє неліцензійне відтворення, штрих-код, номер за каталогом, список композицій, згадки про авторів пісень, продюсера, інженера, студію, осіб, відповідальних за зведення альбому, музикантів, фотографа та художника альбомного оформлення, контактна інформація, додаткові примітки та загальні подяки прихильникам і фанам. Крім того, на наліпці, що вкриває диск, друкуються назви пісень з ім'ям виконавця, назвою альбому, логотипами, примітками про авторське право та номером за каталогом. Альбом також зазвичай містить буклет-вкладку з лірикою.
3. Під час проектування логотипу музичного гурту потрібно зважати на ряд аспектів. Перш за все, логотип має легко підлягати відтворенню на

предметах навколишнього світу; крім того, він здатен відображати характер музики та може існувати паралельно з символом гурту. Назва колективу повинна бути максимально короткою та лаконічною; її варто писати тією мовою, що використовується в піснях. І, насамкінець, композиція та матриця емоцій логотипу можуть містити натяк на історію колективу і його тематичне спрямування.

РОЗДІЛ II

ХАРАКТЕРИСТИКИ СТИЛІВ ГЛЕМ-МЕТАЛ ТА ПАНК-РОК

2.1. Закономірності відображення стилю глем-метал у художньому образі гурту

Музичний гурт, що є представником єдиного жанру в чистому вигляді без жодних домішок – надзвичайно рідкісне явище. Навіть у тому випадку, якщо музиканти чітко визначились із напрямком творчості, її результати, однак, несуть на собі відбиток певного стороннього фактору на зразок тогочасних музичних тенденцій, ситуації в суспільстві чи проблем особистісного та міжособного характеру.

Діяльність гурту, що виступає предметом дослідження даної роботи, розгортається в таких жанрах як глем-метал і панк-рок. Особливості вказаних музичних напрямків наведено нижче.

Глем-метал – жанр, який бере початок у Лос-Анджелесі ранніх 80-х рр., сформований під впливом звучання метал-гімнів, зухвалих сценічних витівок й андрогінної естетики глем-року 70-х рр. Музика даного жанру увібрала в себе риси хард-року та хеві-металу; вона характеризується потягом до заразливих пасажів і гітарних рифів, приспівів, виконаних дещо нескладним хором бек-вокалістів, і лірики, наповненої естетизацією традиційних елементів життя пересічного рок-музиканта. Крім того, глем-метал вирізняється любов'ю до балад – довгих емоційних пісень на тему кохання, які виконуються в повільному темпі з використанням драматичного вокалу й інтенсивного музичного фону; зазвичай балада починається спокійно, її важкість зростає з наближенням останніх нот за участю електричних гітар та ударних [5]. Поза тим, змальований жанр тяжіє до необробленої вогкості в композиціях, що простежується в надривному, нерівному,

місцями хрипкому вокалі, чіпких пульсуючих басових партіях і відсутньою одержимістю милозвучним римуванням.

Очевидно, що творчість гуртів, які належать до різних стилів, відповідно породжує відмінні за багатьма характеристиками художні образи для оформлення їх робіт. В тому числі і глем-метал має низку визначальних рис, які, особливим чином поєднуючись із певними графічними техніками та художніми засобами, утворюють лише йому властиві образи. Визначальні риси даного стилю та способи їх відображення на обкладинках музичних альбомів перераховуються нижче:

1) Зневага до правил.

Представники чистого глем-металу повсякчас виражають незгоду з будь-якими суспільними нормами та моральними настановами, що виникають на їх творчому шляху. Кожна категорична відмова дотримуватись чітко окреслених обмежень супроводжується впертою боротьбою та саркастичними вибриками, що балансують між дівтацтвом та принциповістю.

Спосіб відображення в альбомному артї:

Відкрите висміювання заданих вищими інстанціями правил за допомогою коментарів і двозначних зображень, розміщених на альбомній обкладинці.

Приклад:

Альбом «Use Your Illusion I» (Guns N' Roses, 1991 р.). В цю пору активізував свою діяльність Parents Music Resource Center (PMRC) – громадська організація, однією з цілей якої було попередження найменшого натяку на непристойність у музичному контенті. Центр висунув пропозицію маркувати платівки спеціальними застереженнями про наявність у текстах небажаного, на його думку, вмісту, у відповідь на що згаданий вище гурт розмістив на своєму альбомі наступний напис: «В даному альбомі використано лексику, яка може здатися непідготованим слухачам ненормативною. Нехай ідуть до біса (оригінальний вираз вилучено й замінено) та придбають щось із розряду нью-ейдж» (рис. 2.1).

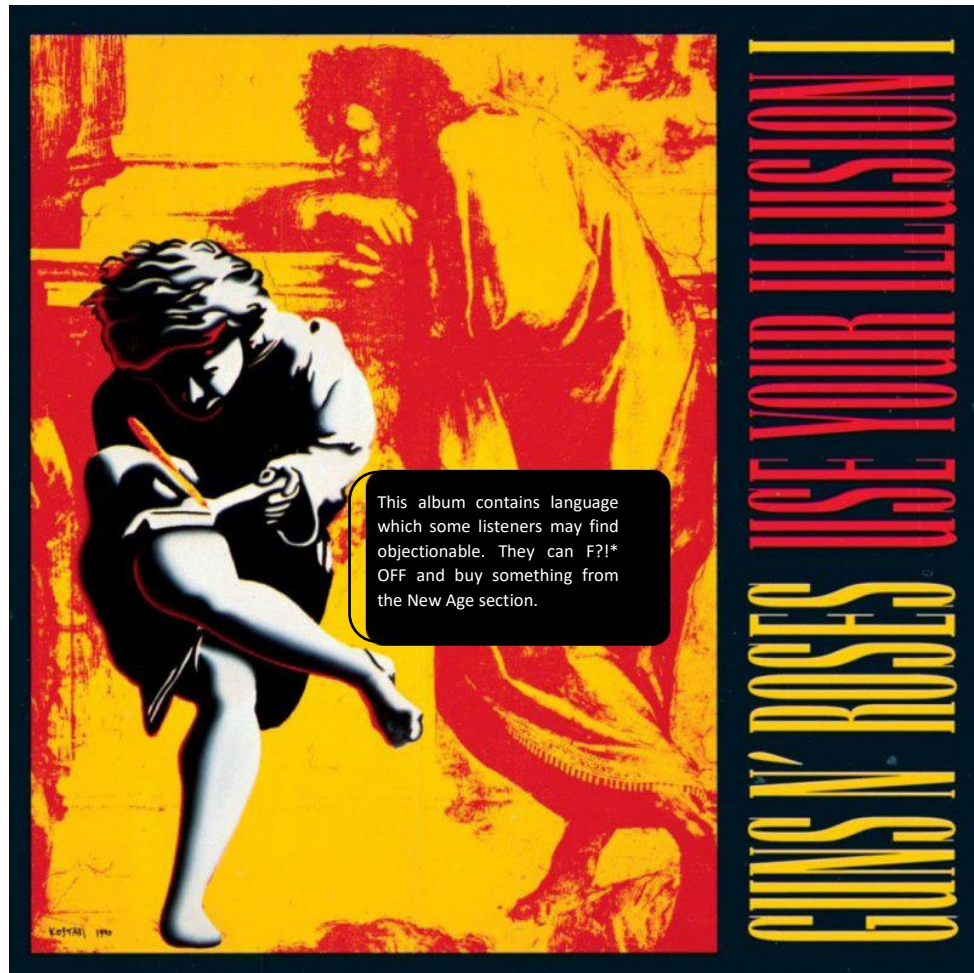

Рис. 2.1. Обкладинка альбому Use Your Illusion I (Guns N' Roses, 1991 р.).

2) Боротьба проти загальноновизнаного.

Початок творчості глем-метал гурту 80-х рр. відзначався незмінними перешкодами на шляху до визнання. Однією з ключових причин була яскрава, непересічна зовнішність, що своїм існуванням розривала шаблони того, який повинні мати вигляд особи визначеної статі. Через цю особливість значна кількість молодих гуртів зустрічалась із неприйняттям одразу після поверхового ознайомлення; крім того, музиканти глем-металу з ідентичних причин не відчували особливої прихильності з боку учасників гуртів, діяльність яких розгорталась у більш класичних жанрах.

В результаті подібного ставлення даний стиль увібрав у себе вічну нескореність і вкрився легким нальотом андерграунду.

Спосіб відображення в альбомному артї:

Звернення до тем, які зазвичай піддаються замовчуванню, а також використання сюжетів, образів і символів, неприйнятних у консервативному суспільстві, надто міцно скутому традиційними цінностями.

Приклад:

Альбом «Shout at the Devil» (Mötley Crüe, 1983 р.). На зорі творчого шляху колективу спершу лейбли звукозапису, а пізніше й музичні критики були налаштовані до нього вкрай негативно. Значною мірою подібне ставлення виникало через неоднозначне враження від образу гурту, сценічний антураж якого під час найперших виступів складала вкрите червоними плямами потьмяніле полотнище, канделябри, черепи, лялькові голови, що увінчували барабанні палички, та підвішені на ланцюгах манекени [20]. Незважаючи на те, що перераховані вище деталі використовувались виключно з метою розпалення публіки на концертах, гурт систематично звинувачували у підбуренні прихильників до поклоніння демонічним силам. Стомленість учасників від подібних упереджень вилилась в оформлення альбому «Shout at the Devil», обкладинка якого представлена пентаграмою на чорному тлі – зображенням, що традиційно сприймається як символ зла, хоча насправді є знаком захисту від нього (рис. Д.1).

3) Поетизація фрагментів буденності.

Музиканти глем-металу надзвичайно вимогливі до власного зовнішнього вигляду; химерне концертне вбрання вони доволі часто використовують в якості повсякденного одягу, тож інколи їх сконцентрованість на образі межує з фанатичністю. З огляду на це, глем-металісти будь-якими способами уникають простоти і прозаїчності в предметному оточенні, перетворюючи звичайні речі на дещо ускладнене, багатошарове, гіпертрофовано оздоблене.

Спосіб відображення в альбомному артї:

Змалювання певного елемента щоденного життя – предмета, персонажа чи явища – та цілеспрямоване підкреслення його естетичних сторін із відчутною гіперболізацією.

Приклад №1:

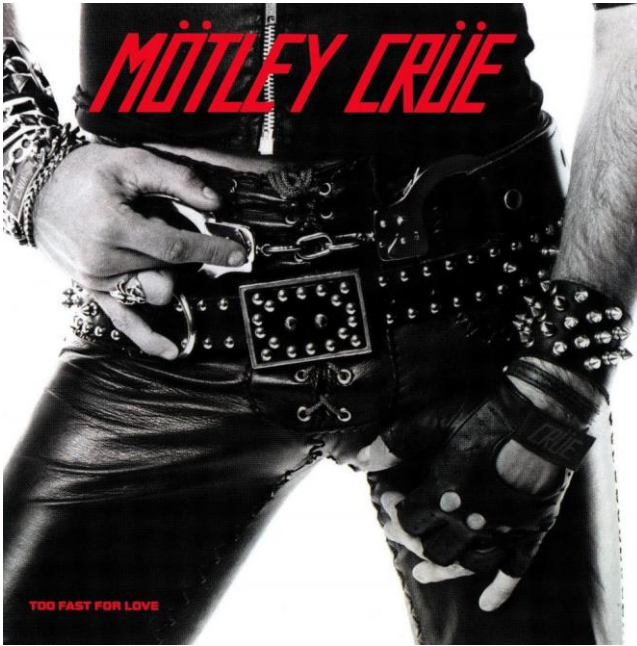

Рис. 2.2. Обкладинка альбому «Too Fast for Love» (Mötley Crüe, 1981 р.).

Рис. 2.3. Обкладинка альбому «Sticky Fingers» (The Rolling Stones, 1971 р.).

Альбом «Too Fast for Love» (Mötley Crüe, 1981 р.) (рис. 2.2). Титульне зображення є своєрідним наслідуванням обкладинки альбому «Sticky Fingers» 1971 р. гурту The Rolling Stones (рис. 2.3) – імовірно, на знак поваги. Оригінал містить різке реалістичну чорно-білу світлину, що фрагментарно фіксує постать чоловіка, вбраного у джинси зі шкіряним паском. Персонаж світлини з обкладинки «Too Fast for Love», своєю чергою, має достатньо вибагливе вбрання, більш відповідне для глему – чорна шкіра, всяяна заклепками, шипами, шнурівками та безліччю декоративних пасків, а також розсипи браслетів та пернів. У результаті реалістичність прототипу змінюється прагненням до краси у збиток функціональності.

Приклад №2:

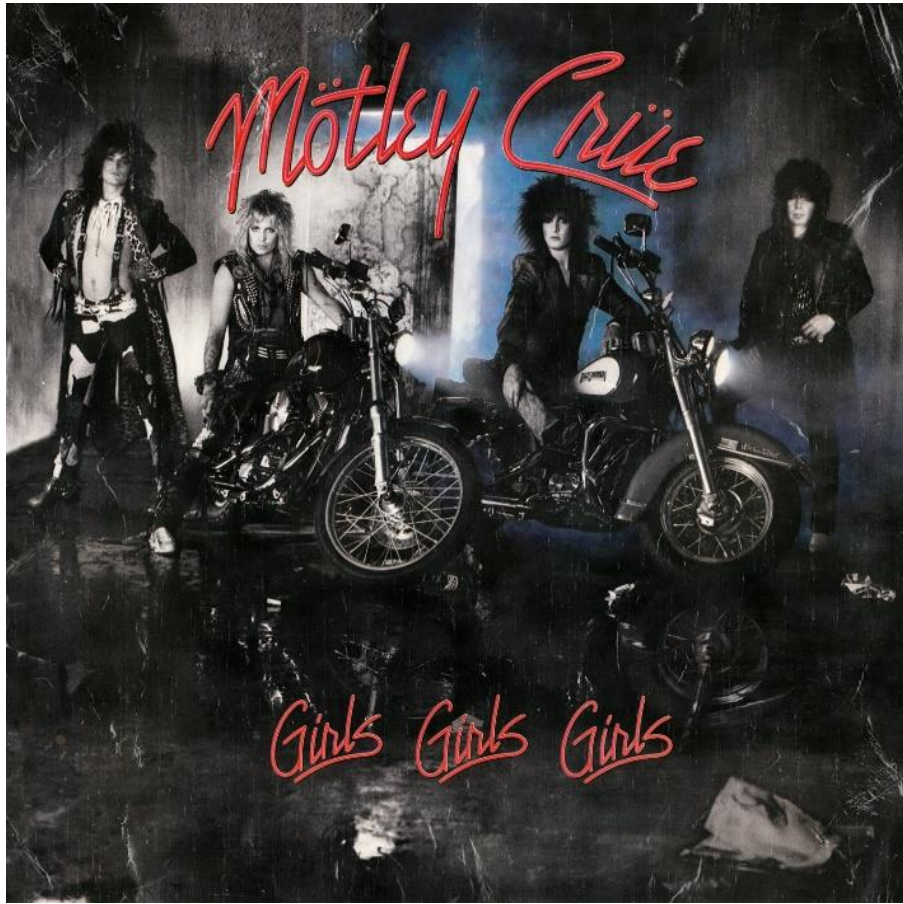

Рис. 2.4. Обкладинка альбому «Girls, Girls, Girls» (Mötley Crüe, 1987 р.).

Рис. 2.5. Зворотний бік обкладинки альбому «Girls, Girls, Girls».

Альбом «Girls, Girls, Girls» (Mötley Crüe, 1987 р.). Світлина обкладинки зображує учасників гурту, позаду яких майоріє вхід до нічного клубу. Змальована ситуація є доволі типовою, але фотографія має приглушені фонові відтінки, настільки стримані, що межують із ахроматичністю, та підкреслено насичені кольором деталі, особливо близькі обраному стилю – в даному випадку звертає на себе увагу яскраво-блакитне світло, що ллється з вхідних дверей і вабить відвідувачів досередини (рис. 2.4-2.5).

4) Естетизація недосконалості.

На додачу до традиційних тем глем-металу музиканти у своїй творчості звертаються до теми вороже налаштованого світу; в оспіваних ними історіях часом з'являються відірвані від оточення та пошарпані життям ліричні герої. Крім того, в даному стилі нерідко зринає відчутний потяг до глевкого, невідшліфованого звучання.

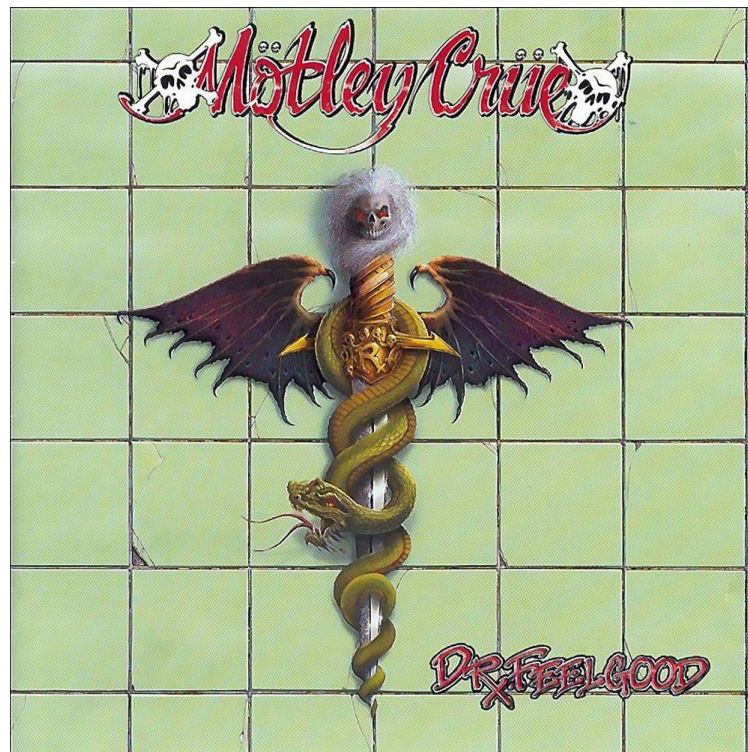

Рис. 2.6. Обкладинка альбому «Dr. Feelgood» Mötley Crüe (1989 р.).

Спосіб відображення в альбомному артї:

Заперечення найменшого натяку на бездоганність шляхом насичення малюнку різноманітними пошкодженнями на зразок тріщин, облупленої штукатурки, змазаної фарби, подряпин, плям, зім'ятого та рваного паперу.

Приклад:

Альбом «Dr. Feelgood» Mötley Crüe (1989 р.). Обкладинка змальовує видозмінену версію кадуцею на тлі викладеної білою плиткою лікарняної стіни [24]. В ідеалі поверхні в інтер'єрах подібних будівель мають бути бездоганно чистими та гладенькими, однак плити на обкладинці поорані тріщинами, а шви між ними вкриває бруд (рис. 2.6).

Рис. 2.7. Логотип музичного гурту Twisted Sister.

Логотип музичного гурту також відчуває на собі вплив особливостей жанру, та у видозміненій формі; зокрема, під час розгляду логотипу гурту Twisted Sister (рис. 2.7) як типового представника глем-металу і водночас одного з найяскравіших у даній царині, простежуються певні закономірності:

- Оспівування канонічно безжурного життя рок-зірки відображена у відсутності важких елементів;
- Мелодійність і гармонійність виливаються у підпорядкованість напису принаймні з одного боку єдиній горизонталі;
- Уникнення досконалості відчувається в порушених паралелях;

- Двоїстий характер глему – любов до безтурботно-повсякденних сюжетів, що змінюється на звернення до актуальних проблем суспільного життя – виражений у поєднанні округлих і рубаних літер;
- Наявність незручних для вищих інстанцій, що підтримують ідеалізовано-солодку картину світу, тем уособлена в загострених кутах і витягнутих шпилеподібних кінчиках;

2.2. Закономірності відображення стилю панк-рок в художньому образі гурту

Панк-рок – жанр, сформований в середині 70-х рр. у Британії як відповідь на комерціалізований та сентиментальний бік рок-музики, що час від часу брав над нею гору. Своїм корінням згаданий жанр торкається протопанку та гаражного року 60-х рр. Музика панк-року характеризується енергійним темпом, гучними спотвореними рифами, гранично простими композиціями та використанням вокального крику [15]. Ключові риси жанру – глєвке звучання, обробка якого наближена до мінімальної, невибагливість, хаотичність і певна примітивність. Лірика, в переважній більшості випадків агресивна та провокаційна, звертається до табуйованих у мейнстрімній музиці тем. Доволі часто з-під пера автора зринають байдужливі, сатиричні тексти, в той час як озлобленість, втома і роздратування навколишнім світом стають до центру як вічний лейтмотив [15].

Панк-рок важко сплутати з іншими жанрами як з точки зору звучання, так і з боку візуального оформлення. Він залишається безпомильно впізнаваним завдяки декільком визначальним рисам:

1) Потяг до всеохоплюючої анархії.

Протест панк-року зародився під впливом гострого соціального фактору в обличчі занепалих економічних можливостей. Однак там, де попередні спроби звільнення від системи тяжіли до пацифізму й ідеї «миру й любові», безперспективність умов тогочасної економіки дала початок значно агресивнішому заколотницькому оклику.

Змальоване явище – протест войовничо налаштованого робочого класу в симбіозі з молодіжною субкультурою – власне, й складає ключову рису чистого, передвічного панк-року [4].

Варто зазначити, що в сенсі звучання даний жанр вирізняється компромісним ставленням до хибно взятих нот і спотворених інструментальних

пасажів, що лише підкреслює: вибір між навіть незначною підпорядкованістю і хаотичністю завжди здійснюється на користь останньої.

Спосіб відображення в альбомному арті:

Побудова хаотичних, неврівноважених композицій, елементи яких безладно розкидані площиною, та одна чи декілька частин деформують уявні рамки або тягнуть загальну картину вниз, переважаючи решту її деталей.

Приклад:

Рис. 2.8. Обкладинка альбому «Road To Ruin» (Ramones, 1978 р.).

Альбом «Road To Ruin» (Ramones, 1978 р.). Обкладинка, що стилізовано зображує учасників гурту, наповнена різноманітними подразливими деталями, як-от перебільшені пропорції змальованих фігур, гострі кути, що випинаються з центрального кола, дратівливо близьке розміщення групи персонажів і напису (рис. 2.8). Автором оригінального малюнку (рис 2.9) є прихильник творчості гурту

Г. Макдональд, який зобразив попередній склад учасників, у зв'язку з чим робота підлягла редагуванню Дж. Холмстромом [23]. Показовим є те, що даний альбом виявився ближчим до поп-звучання, ніж минулі, тому виправлений варіант обкладинки означав не лише заміну ударника, але й певне згладження гострих кутів: зникли хаотично розкидані дрібні деталі й агресивні образи хижаків, завмерлих у нападі, та наостанок поверхні були позбавлені рукотворних текстур, виконаних пером і тушшю. Таким чином, недосконалість панку відступила в тінь, давши дорогу відшліфованості діджиталу.

Рис. 2.9. Оригінальний малюнок Г. Макдональда.

2) Ледь не фізична нездатність вписатись до манірного суспільства.

Панк-рок у Британії, що, власне, і є найпершим осередком, через вельми напружені умови існування відчув на собі глибокий політичний вплив: економічна та політична криза утворила поєднання з традицією агресивного активізму з боку молоді, що саме відчувала потребу в захисті власних поглядів на музику. Ця злісна протидія панівній культурі, а також той факт, що твори даного жанру паралельно слугують вираженням нудьги, непевності, злості й огиди до власної особистості

[4], легко простежуються в поведінці музикантів панк-року, яка для суспільства з традиційними цінностями постає неприйнятною та відразливою.

Спосіб відображення в альбомному артї:

Незмога та небажання вписатись у рамки виявляються максимально прозаїчно: об'єкти розміщуються дисгармонійно – занадто близько до меж або просто поза ними, внаслідок чого виникає відчуття, що їм тут немає місця.

Приклад:

Альбом «Never Mind the Bollocks, Here`s the Sex Pistols» (Sex Pistols, 1977 р.). Особливості процесу народження обкладинки (рис. 2.10-2.11) розкриваються у спогадах тодішнього менеджера гурту М. Макларена: «Єдина важлива річ, яка була незаперечною щодо «Never Mind the Bollocks» – те, що він мав бути потворний на вигляд. Ми вигадали найбільш незугарну обкладинку, на яку лише були здатні, та яка відкинула б геть думку про комп'ютерну графіку за її непотрібністю [25]».

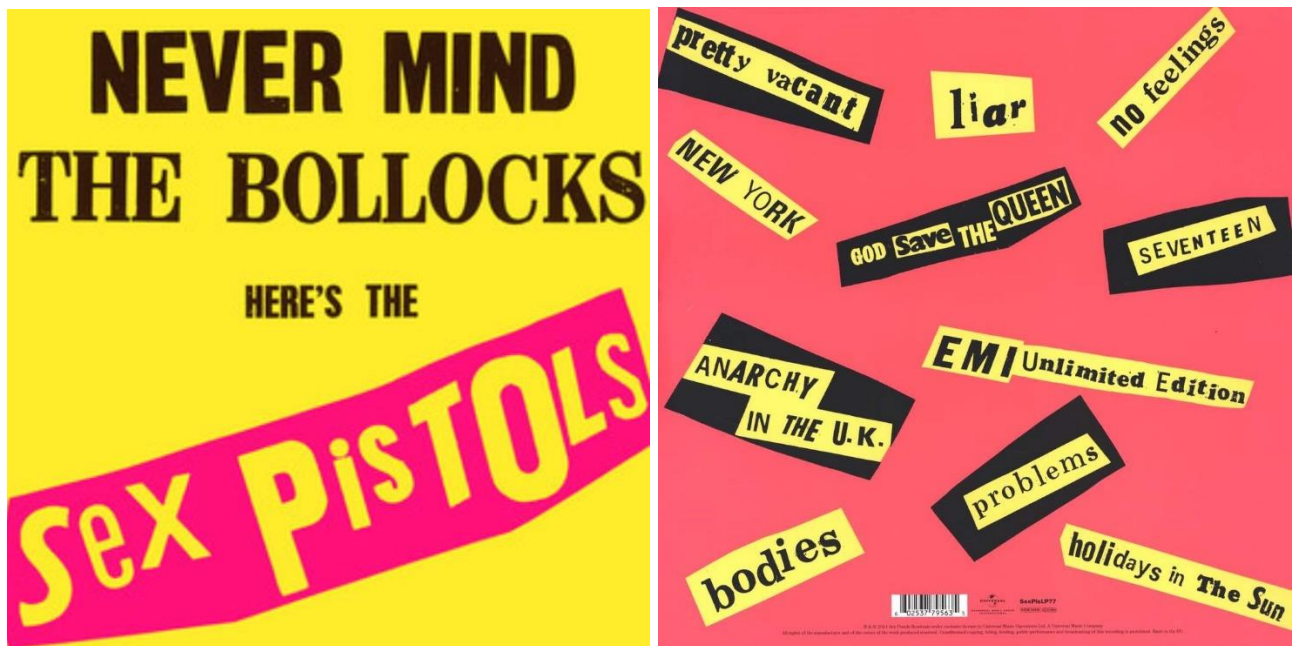

Рис. 2.10. Обкладинка альбому «Never Mind the Bollocks, Here`s the Sex Pistols» (Sex Pistols, 1977 р.).

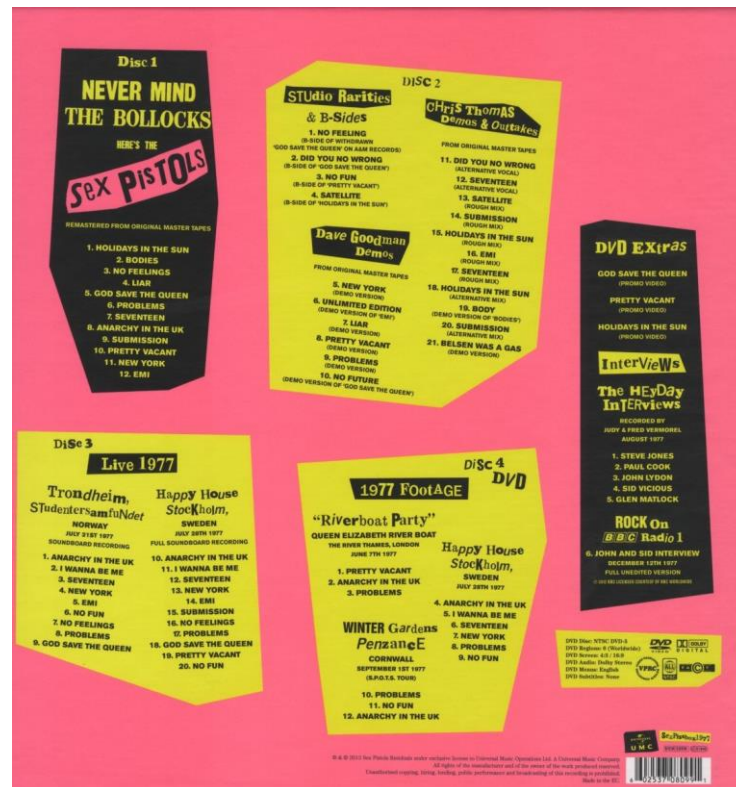

Рис. 2.11. Зворотний бік обкладинки ювілейного перевидання альбому «Never Mind the Bollocks, Here's the Sex Pistols».

Альбомна обкладинка представлена декількома блоками засліплюючих кольорів і написом у стилі анонімного листа [25], складеного з вирізаних із газети друкованих літер. Природно, що напис, виконаний різнокаліберними літерами, розміщений нерівно, в той час як кути фонового прямокутника обтинаються межами обкладинки.

3) Простота на грані примітивності.

Необроблений звук, просякнутий вогкістю та грубістю, є важливою рисою музики панк-року. Це органічно сплітається з ідеєю панку про те, що писати й виконувати пісні здатен будь-хто. Наведене твердження відчутно похитнуло мури, зведені довкола музичної творчості, внаслідок чого доступ до неї отримало більше молодих гуртів, які не мали достатнього професійного опору і матеріальної підтримки.

Спосіб відображення в альбомному артї:

Простота, що панує в музичних творах, безперешкодно поширюється на ілюстрації, де в результаті відображається прозаїчна, оголена реальність без жодних прикрас.

Приклад:

«Ramones» (Ramones, 1976 р.). Обкладинка представлена світлиною, де зображені учасники гурту, вишикувані під стіною рок-клубу CBGB [23] (рис. 2.12). Фотографія чорно-біла, у верхній її частині розміщено напис, зроблений однорідним рубаним шрифтом.

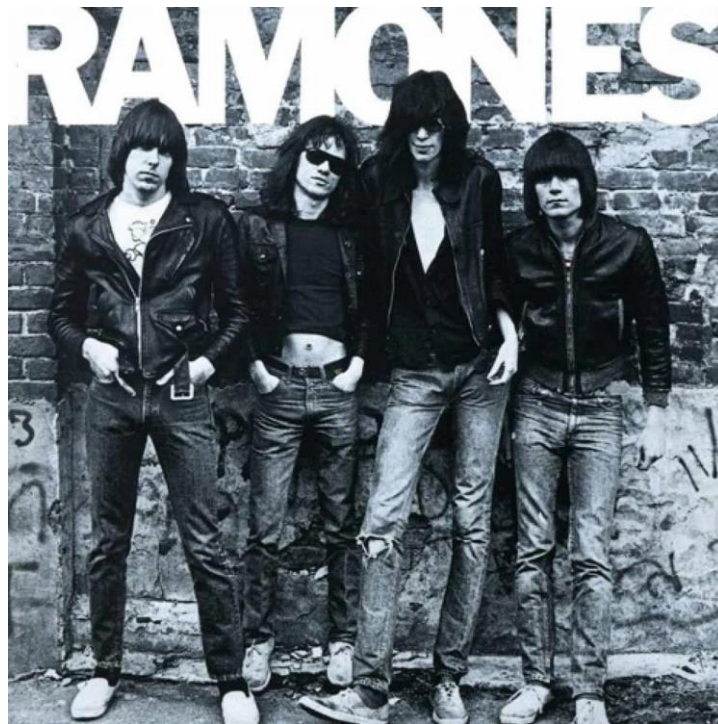

Рис. 2.12. Обкладинка альбому «Ramones» (Ramones, 1976 р.).

4) Інакомислення, що подразнює цензори.

Панки відомі своєю ворожістю до недоторканих ієрархій музичного світу. Це ставлення виражається у запереченні ідеології «винятковості» митця, що довгий час була незаперечною істиною, та в агресивному введенні до текстів популярних пісень небачених досі тем, які переважно були табуйованими в минулому [4].

Спосіб відображення в альбомному артї:

Безпристрасне, відсторонене змалювання різних за рейтингом сюжетів із машинальним підкресленням їх неестетичних фрагментів без остраху відштовхнути потенційних споживачів.

Приклад:

Рис. 2.13. Обкладинка альбому «Give 'Em Enough Rope» (The Clash, 1978 р.).

Альбом «Give 'Em Enough Rope» (The Clash, 1978 р.) (рис. 2.13). Обкладинка, зведена до купи Дж. Гріфом, складається з колажів авторства Х. Брауна під назвою «End of the Trail for Capitalism», що виконані в плоских, позбавлених об'єму кольорах, і зображують китайського кінного вершника, погляд якого спрямований на подзьобане птахами тіло американського ковбоя. В основі роботи лежить листівка «End of the Trail» 50-х рр. зі світлиною, зробленою Е. Етуотером [1].

Зображення на обкладинці демонструє цілком звичайне явище, однак особливої уваги вимагає те, що це відбувається криштально чесно, з усіма незугарними подробицями – в даному випадку з плямою крові, якою просякла сорочка небіжчика, та двома стерв'ятниками, що не бажають дати йому спокій.

Логотипи гуртів панк-року також володіють власними визначальними рисами. Якщо розглянути логотип Sex Pistols (рис. 2.14) як типового представника даного жанру, можна вивести наступні особливості:

- Байдуже ставлення до правильності виконання знаходить прояв у різнокаліберних літерах, які мають неоднакову жирність, висоту, нахил, інтервали та хаотично розташовуються відносно горизонталей;
- Вогкий необроблений звук виражається у частому застосуванні пошкоджених країв і рельєфних зношених текстур;
- Небажання вписуватись і пристосовуватись до заданих норм уособлюється відсутністю паралелей там, де вони мають бути, як-от у рубаних літерах;
- Гранична простота музичних композицій відображена у виборі шрифту, що в переважній більшості випадків невибагливий і позбавлений непотрібного декору – наприклад, базові зразки гротескних або неформальних шрифтів.

Рис. 2.14. Логотип музичного гурту Sex Pistols у двох варіантах.

2.3. Закономірності відображення стилю сліз-метал у художньому образі гурту

Сліз-метал – жанр, який походить від класичного глем-металу, частина представників якого з плином часу здійснила у своїй музиці перехід до більш невідшліфованої, масної та грубої стадії розвитку. Замість того, щоб орієнтуватись безпосередньо на мерехтливий, всіяний блискітками глем-рок кінця 60-х – початку 70-х рр., сліз-метал поєднав хард-рок із панком та блюз-роком, в результаті чого було одержано більш вогкий і необроблений звук, ніж той, що є характерним для глему. В останнього сліз-метал запозичив зовнішність і манеру написання лірики, але з причини застосування більш обтяжених блюзових тональностей його акорди збагатились хроматичними відтінками, в результаті чого набули відчутного розмаїття та різнобарвності, стилістично навіюючи думки радше про The Rolling Stones і ранніх Aerosmith, аніж про KISS. На становлення жанру вплинув також хеві-метал, вплив якого відобразився у глибокій, змістовній ліриці, що рясніє гучними запитаннями до панівної верхівки, або у важкому звучанні, позбавленому, однак, типової для хеві-металу чітко вловимої структури [6].

Незважаючи на те, що сліз є вкрай непоширеним відгалуженням металу, і, як наслідок, доволі часто ототожнюється з іншими напрямками, а саме глемом, панком та всілякими їх комбінаціями, згаданий жанр володіє низкою чітких особливостей:

- 1) Бешкетність, покликана дратувати.

Сліз-метал нерозривно пов'язаний з епітетом «nasty», який можна перекласти як «непристойний», «бридкий». Він вирізняється бунтівним настроєм, агресивністю та подразливо-задерикуватим характером. Значна частина життя музикантів даного жанру протікає поза межами звукозаписувальних студій, де здійснюються невтомні спроби приборкати їх деструктивну енергію та загальну нездатність поводитись належним чином.

Спосіб відображення в альбомному артї:

Згадана особливість відображається в ілюстраціях буквально: шляхом насичення сюжетів доволі помітними фрагментами, в яких безжально зневажаються моральні норми.

Приклад:

Концертна збірка «Live In Sleaze» (Crashdiet, 2017 р.). Обкладинка зображує музикантів, більшість із яких певним чином оскверняють і без того занедбану вулицю й одночасно спрямовують нахабні, роздратовані погляди на спостерігача. Назва збірки виконана у вигляді щойно намальованого графіті, з якого стікає фарба (рис. 2.15).

Рис. 2.15. Обкладинка збірки «Live In Sleaze» (Crashdiet, 2017 р.).

2) Live-перформанс як сенс життя.

Визначальною рисою жанру є щирі, бурхливі концерти, під час яких енергія гурту б'є через край. Вершиною творчого шляху для музикантів сліз-металу є гастролі, що в переважній більшості випадків супроводжуються традиційними атрибутами життя рок-зірки [6].

Спосіб відображення в альбомному артї:

Одержимість живим виконанням виражається в динамічних композиціях, які здатні сформуватись декількома шляхами:

- через хаотичний рух:
- чітким вектором, навколо якого розташовуються об'єкти;
- окремими деталями, які настільки відчутно наближені до спостерігача, що розривають площину картини.

Приклад №1:

Рис. 2.16. Обкладинка альбому «In Vino Veritas» (Tyla's Dogs D'Amour, 2018 р.).

Альбом «In Vino Veritas» (Tyla's Dogs D'Amour, 2018 р.). Обкладинка, створена лідером гурту Тілою Джей Палласом, містить зображення героя на ім'я Pirate Skull Minstrel, який за роки творчості гурту практично став його маскотом. На перший план виступають, гітара, що чіпляє рамку, та пляшка спиртного, яку персонаж тримає у простягненій руці. За рахунок темного, контрастного

забарвлення пірата і деталей його вбрання композиція врівноважується, але пляшка, вкрита етикеткою з назвою альбому, однак звертає на себе увагу (рис. 2.16).

Приклад №2:

Альбом «Swingin' The Bottles: The BBC Radio Sessions» (The Dogs D'Amour, 2017 р.). На обкладинці знаходиться зображення учасників гурту, виконане у незмінному стилі автора. В даному випадку композиція є динамічною за рахунок хаотичності – кожен персонаж має власне, неповторюване положення (рис. 2.17).

Рис. 2.17. Обкладинка альбому «Swingin' The Bottles: The BBC Radio Sessions» (The Dogs D'Amour, 2017 р.).

3) Бунтівна іскра, прихована за пустотливою обгорткою.

У своїх піснях сліз-метал гурти нерідко звертаються до теми вживання різноманітних речовин, але за стіною незліченних модифікацій згаданого традиційного мотиву іноді простежується більш серйозна нитка повстанського заклику, що виливається, наприклад, в оспівування реалій сучасної музичної сцени. Фігурально висловлюючись, сліз-металісти виступають такими собі знедоленими вигнанцями рок-н-ролу [6].

Спосіб відображення в альбомному арті:

Згадана вище двоїстість сліз-металу, що поєднує глибину та прозаїчне легкодумство, знаходить свій прояв у специфічному розподілі барв, коли ахроматичне зображення, спокійне й одноманітне з причини панування в ньому стриманої гами, пронизується яскравими акцентами певного кольору.

Приклад:

Рис. 2.18. Обкладинка альбому «Rest In Sleaze» (Crashdiet, 2006 р.).

Альбом «Rest In Sleaze» (Crashdiet, 2006 р.). На обкладинці знаходяться портрети учасників гурту. Зображення витримано в чорно-білій гамі, та в декількох місцях його оживляють плями червоної фарби. Крім того, червоним кольором забарвлений також символ гурту, розміщений у кутку (рис. 2.18).

4) Тенденція до недосконалості.

Музика сліз-металу наділена грубим, невідшліфованим звучанням, вираженим значно сильніше, ніж у композиціях глему, але й не настільки всеохоплююче, як це можна почути в піснях панк-року. Якщо у випадку останнього ледве оброблений звук є відображенням анархічного заперечення будь-яких правил і настанов, для сліз-металу він радше виступає втіленням потягу до живого виконання.

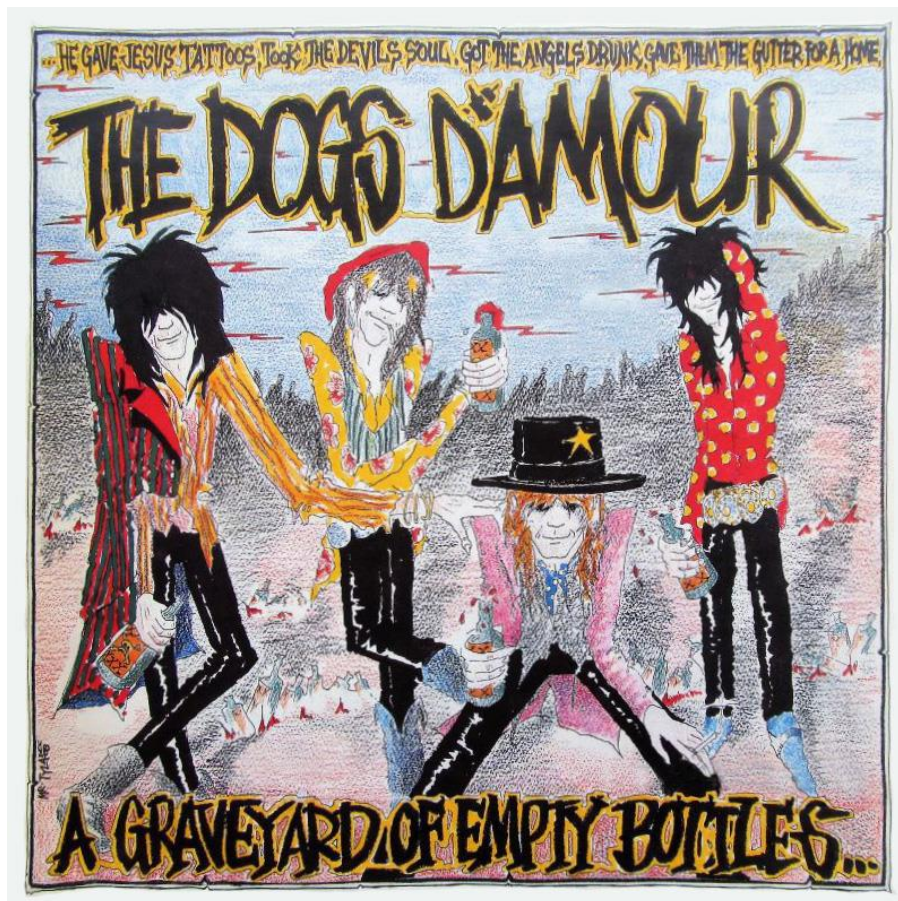

Рис. 2.19. Обкладинка міні-альбому «A Graveyard Of Empty Bottles» (The Dogs D'Amour, 1989 р.).

Спосіб відображення в альбомному артї:

Недосконалість, окрім текстурних пошкоджень і неврівноваженої композиції, може бути виражена шляхом застосування в ілюстрації однієї з традиційних графічних технік у свідомо невимушеній манері, що спричинить появу дрібних, але доречних у даному випадку недоліків – приміром, легку неохайність або не надто наближену до реалістичності побудову.

Приклад:

Акустичний міні-альбом «A Graveyard Of Empty Bottles» (The Dogs D'Amour, 1989 р.). На обкладинці зображено учасників гурту, що стоять посеред кладовища порожніх пляшок, при цьому тримаючи в руках ще повні. Особливої уваги заслуговує техніка виконання: вона ввібрала вкрай небагато рис академічності, сповнивши натомість атмосферу малюнку відчуттям чогось щирого, доступного та по-дитячому безпосереднього (рис. 2.19).

Особливості сліз-металу відображаються і в логотипі виконавця. Зокрема, після розгляду логотипу гурту Crashdiet (рис. 2.20-2.21) як одного з найяскравіших представників нової хвилі слізу, що надто помітно спалахнула у Швеції, стануть помітними наведені нижче закономірності:

- Потяг до живого виконання виражається в безладній динамічності буквених ліній, що в ідеалі мали бути паралельними;
- Бунтівні нотки сліз-металу знаходять прояв у подразливо-гострих кутах;
- Натяк на емоційні пісні з мінливою тональністю, не скуті чітко вираженою структурою, простежується у відсутності горизонталей в рядках тексту;
- Недосконалість виражається у літерах різної висоти з порушеними пропорціями, а також у вже згаданому раніше застосуванні невідшліфованих текстур і пошкоджених країв, як це можна помітити у символі гурту, утвореного поєднанням пошарпаних фігур, з яких стікає фарба.

Рис. 2.20. Логотип музичного гурту Crashdiet.

Рис. 2.21. Символ музичного гурту Crashdiet.

2.4. Аналіз аналогів альбомних обкладинок і логотипів музичних гуртів

Завершальною частиною даного розділу є огляд аналогів та прототипів альбомних обкладинок і логотипів музичних гуртів. Окрім стандартної характеристики об'ємно-просторової композиції, що включає статичність і динамічність, симетрію та асиметрію, візуальну масу і т. п., під час аналізу варто звернути увагу на те, наскільки влучним символом виконавця і обраного ним стилю є логотип та чи достатньо змістовно обкладинка альбому відображає його послання.

Перш за все, варто розглянути оформлення альбому «Shout At The Devil» 1983 р. гурту Mötley Crüe, що є одним з найяскравіших представників стилю глем-метал.

Пісні, представлені в альбомі, оспівують реалії постапокаліптичного світу, де темрява взяла гору над усіма, навіть найсильнішими, проявами людських чеснот, залишивши від більшості цивілізації лише безвілля, слабкість і порочність. Крім того, тексти окремих треків зачіпають такі теми як непослух, повстання, боротьба проти незаконно встановленої абсолютної влади вищих структур, а також самовизначення особистості та розвиток її почуттів у змальованих вище обставинах.

На обкладинці (рис. 2.22) розміщено кадри з відеокліпу на одну з пісень альбому. Композиція обкладинки майже симетрична – її в незначному ступені порушує розташування учасників на схоплених кадрах, у кожному з яких простежується ненав'язлива висхідна динаміка. Візуальна маса розподілена рівномірно. Колірна гама складається з теплих відтінків червоного і жовтого кольорів, а також блідих пурпурово-синіх фрагментів.

Дизайн обкладинки альбому цілком відповідає його наповненню: симетрично розташовані прямокутні блоки роблять зображення суворим і чітким,

що гармоніює з атмосферою постапокаліптичного світу, позбавленою легковажності; чорний фон і темні барви світлин лише підсилюють це враження.

Рис. 2.22. Обкладинка альбому «Shout At The Devil» (Mötley Crüe, 1983 р.).

Логотип гурту з плином часу зазнав багатьох перетворень, змінюючись із кожним новим альбомом, і досі не отримавши чіткої, постійної форми. Перші зразки логотипу є найпростішими; це набуває особливого сенсу на тлі того факту, що початок творчого шляху ознаменувався чіткішим уявленням гурту про власний стиль – в ту пору це був яскраво виражений глем, на дебютному альбомі навіть із відтінком сліз-металу.

Перший варіант логотипу, представлений звичайним написом рубаним шрифтом з відчутним нахиланням літер (рис. 2.23). Композиція динамічна завдяки стрімкій спрямованості праворуч, яка гармоніює з назвою альбому – «Too Fast For Love» («Надто швидкий, щоб любити»).

Другий зразок ще більш спрощений – він складається з ненахиленого напису, виконаного легким невибагливим шрифтом (рис. 2.23). Даний варіант логотипу є логічним довершенням симетричної, складеної з квадратних блоків композиції альбомної обкладинки (рис. 2.22).

Напис третього варіанту виконаний вигадливим шрифтом з обтічними літерами, що, за винятком тих ділянок, де знаходяться гострі кути, повторюють закруглені обриси прилеглих літер. Дві з них мають видовжені гострі хвостики (рис. 2.23). Звучання на даному етапі наблизилось до відшліфованого, полегшеного глему.

MÖTLEY CRÜE

MÖTLEY CRÜE

MÖTLEY CRÜE

Рис. 2.22. Трансформації логотипу гурту Mötley Crüe: 1981, 1983 і 1985 рр.

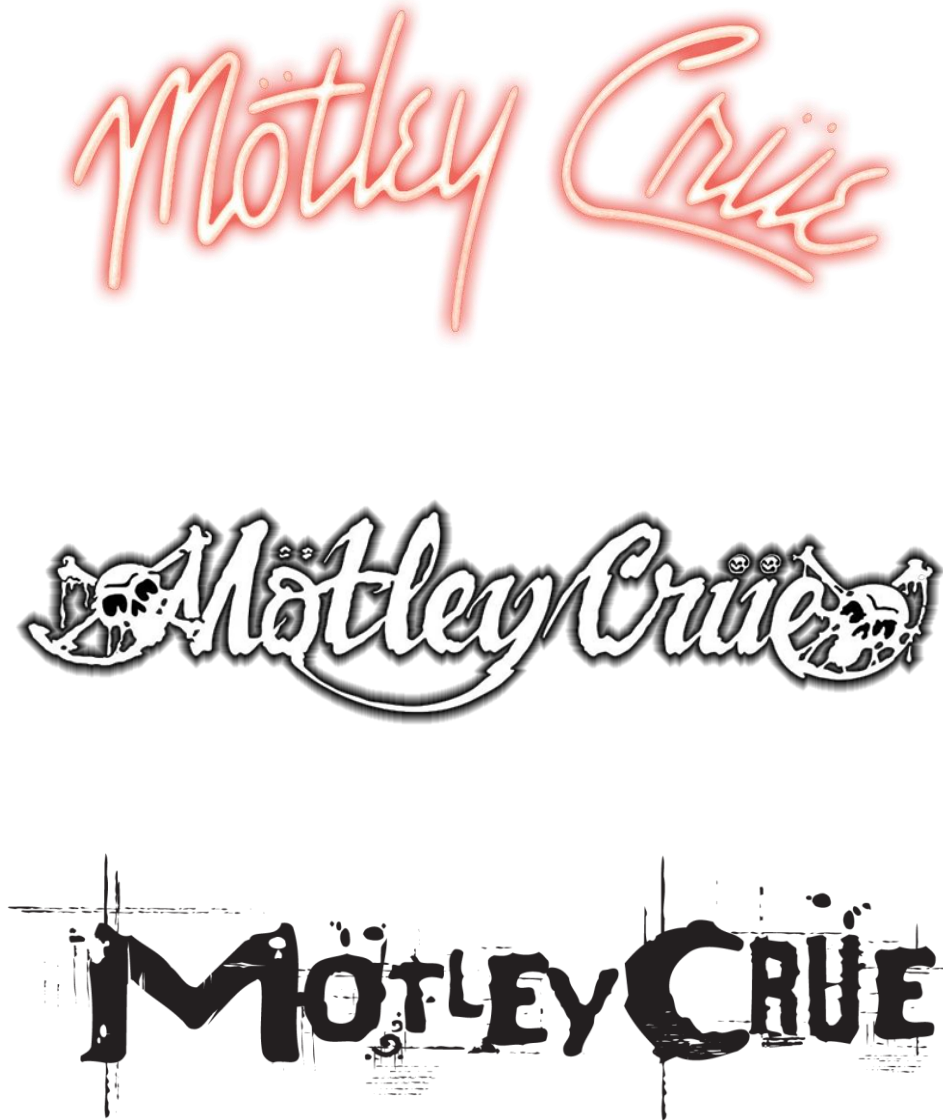

Рис. 2.23. Трансформації логотипу гурту Mötley Crüe.

Четвертий варіант має вигляд вигнутого дугою неоновому напису (рис. 2.24), що органічно виглядає на тлі фасаду нічного клубу, зображеного на обкладинці альбому «Girls, Girls, Girls» (рис. 2.4-2.5). Крім того, впродовж написання альбому гурт переживав доволі непевні часи, позначені особливо гострою алкогольною та наркотичною залежністю; з цієї причини ставлення до роботи було дещо недбалим, і, як наслідок, пісні просякнуті байдужливою невимушеністю й зосереджені в більшості випадків навколо сюжетів повсякденного життя.

П'ятий зразок виконаний рукописним шрифтом із незначним нахиланням і зламами в ділянках закруглень; напис обрамлений двома зображеннями черепів із перехрещеними кістками (рис. 2.23). Логотип створює гармонійне співзвуччя з обкладинкою альбому «Dr. Feelgood», представлену кадущею на фоні лікарняної стіни, а також його назвою («to feel good» – «добре почуватись»). Варто зазначити, що написання даного альбому відбувалось після колективної відмови учасників від вживання згубних для незатьмареної свідомості речовин, і гастролі на підтримку «Dr. Feelgood» увійшли до історії гурту як «тверезий тур».

Останній з варіантів логотипу, які набули завершеного вигляду, при цьому не зазнавши впливу сторонніх факторів, являє собою напис, викладений з окремих літер, відмінних за розмірами, жирністю й накресленням і розміщених на різному рівні відносно горизонталі; напис вкривають плями, штрихи та подряпини (рис. 2.23). В результаті експериментального пошуку, покликаного спинити процес творчого застою, стиль даного періоду став ще на крок далі від глему та ближче до альтернативного металу і хардроку.

Загалом, можна сказати, що найбільш виразними та самодостатніми є перший і третій варіанти логотипу, оскільки вони відображають риси музичного стилю гурту, а також мають достатньо яскравий вигляд, що здатен закарбуватися в пам'яті.

Продовжуючи огляд аналогів, не буде зайвим звернути увагу на оформлення дебютного альбому гурту Guns N' Roses «Appetite For Destruction» 1987 р., що за стильовим напрямком наближається до глем-металу.

Пісні оспівують темну сторону життя великого міста, просоченого підступом, жорстокістю і низькими, наближеними до тваринних інстинктів прагненнями, що звичні для його жителів, але шокуючі для незнайомців. Альбом наповнений такими сюжетами як безжальне цькування інакомислячих, знесилена боротьба проти наркотичної залежності, переживання рідкісних, але щирих і

незатямарених почуттів, а також перетворення останніх на дещо хиже і моторошне після позбавлення від принагідної обгортки денного світла.

Обкладинка представлена зображенням п'яťох черепів, кожен з яких знаходиться на кінці або центральній точці хреста й уособлює певного учасника гурту (рис. 2.24). Розміщений на чорному тлі малюнок згори і знизу оточений стрічками, на яких однаковим шрифтом надруковано назви гурту і альбому відповідно. Композиція обкладинки симетрична з точки зору розташування, та природні відмінності в портретах спричиняють незначні порушення. Зображення майже статичне, але у вигнутих стрічках простежується легкий натяк на рух, що поширюється від центру картини. Візуальна маса розтягнута всією площею малюнку, та центральний портрет найдужче привертає увагу. Колірна гама складається з чорної, червоної, жовтої та синьої барв і їх відтінків.

Рис. 2.24. Обкладинка альбому «Appetite For Destruction» (Guns N' Roses, 1987 р.).

Обкладинка альбому цілком відповідає його наповненню, створюючи гармонійний візуальний супровід історії про підступне місто, зовні блискуче та привабливе, але насправді пронизане вбогими, низькими бажаннями та гнітючими таємницями. Портрети учасників, навіть наближені у своїй стилізації до символізму, є доречним доповненням до першого релізу музичного гурту.

Логотип гурту містить декілька занадто дрібних та філігранних елементів, через що він радше схожий на повноцінне зображення, ніж на символ, і при зменшенні втрачатиме свою виразність (рис. 2.25). Логотип складається з фронтального зображення кулі, що слугує фоном для малюнку з двох револьверів, перехрещених рукоятками та оповитими в'юнкими трояндами з гострими шипами. Дугоподібно вигнута назва гурту, набрана тонким шрифтом із засічками, розміщується на зовнішньому фоновому колі. В композиції панує статика та диссиметрія.

Рис. 2.25. Логотип гурту Guns N' Roses.

На увагу також заслуговує дебютний альбом гурту Whitesnake під назвою «Trouble» 1978 р., стиль якого, на той час ще не сформований остаточно, під певним кутом нагадує мелодік-рок.

Представлені на альбомі пісні переважно оспівують епізоди з життя ліричного героя, що доволі рідко стикається з глибокими почуттями, і тому в стосунках з людьми не надто обтяжує себе турботами про наслідки власних вчинків.

Рис. 2.26. Обкладинка альбому «Trouble» (Whitesnake, 1978 р.).

Обкладинка складається з малюнку змії, що завмерла у стрибку під час нападу (рис. 2.26). Малюнок розміщений у центрі на білому тлі й оточений остаточно масштабним порожнім простором. Композиція асиметрична і динамічна – рух спрямований від центру до точки зору. Візуальна маса фокусується на малюнку, особливо на ділянці, де яскравий язик змії контрастує з чорними

плямами на її шкірі. У верхній лівій частині обкладинки знаходяться логотип і назва альбому, виведена пензлевим шрифтом. Колірну гаму складають чорний, білий та яскраво-червоний кольори.

Оскільки даний альбом є дебютним, рішення відобразити на обкладинці назву гурту, а не збірки, є цілком виправданим.

Логотип гурту має дві форми. Перший варіант має вигляд напису, що буквально втілює назву гурту – він утворений гнучким тілом змії, голова якої увінчує першу літеру, а кінчик хвоста завершує останню. Напис вигнутий невисокою дугою із трохи піднятою правою частиною. Другий варіант виконаний широкими, але витонченими літерами, що на вигляд виведені пером і поєднують закруглення з витягнутими гострими кінчиками (рис. 2.27).

Рис. 2.27. Трансформація логотипу гурту Whitesnake.

Для повноти картини потрібно розглянути оформлення концептуального альбому гурту W.A.S.P. «The Crimson Idol» 1992 р., що за стилем поєднує в собі хеві-метал і шок-рок з елементами театралізованого концерту.

Пісні альбому оповідають історію молодого музиканта, що у прагненні до самореалізації та слави їде до великого міста, залишивши позаду своє охоплене темрявою минуле, де особливо яскраво проступають батьківська нелюбов і розчарування, життя в тіні власного брата і безпросвітна самотність. Образ міста, що вже згадувався раніше, в даному випадку є втіленням жорстокого світу шоу-бізнесу, який по вінця переповнюють підступна звабливість, продажність і зажерливість. Після здійснення перших кроків у цьому світі музикант зустрічає монструозний образ володаря змальованого світу, а також циганку-ворожку, що застерігає його про небезпеку, приховану в закутках обраного шляху. Проте керований своєю блакитною мрією про те, щоб стати рок-ідолом, герой занурюється в безодню порочних ниток, якими зітканий шоу-бізнес, і в результаті стає в'язнем власних бажань. Розбитий і знесилений, він готовий відмовитись від виплеканих прагнень, аби лише знову відчувти себе вільним і живим.

Обкладинка утворена зображенням головного героя, прикутого до хреста. Як і основний змальований об'єкт, чорний фон малюнку всіяний контрастними штрихами, що формують нечіткі обриси дрібних навколишніх предметів. Розвернутий на дев'яносто градусів напис із назвами гурту й альбому, набраний стисненим гротескним шрифтом, простягається вздовж правого краю картини, яку обрамлює тонка лінія. Крапки в аббревіатурі W.A.S.P., яка забарвлена білим кольором, замінені червоними рисками. Композиція асиметрична і статична. Візуальна маса зосереджена на фігурі чоловіка. Колірна гама складається з чорної, білої та червоної барв (рис. 2.28).

Оформлення обкладинки альбому та його зміст формують гармонійне поєднання: важкі маси чорного кольору, пронизані гострими штрихами, є своєрідним відголосом безнадії та страху невідомого, в той час як виразний білий хрест, контрастуючи з фоном, виступає втіленням пережитих героєм страждань; розпростерта людська фігура лише посилює це враження.

Рис. 2.28. Обложка альбому «The Crimson Idol» (W.A.S.P., 1992 г.).

Рис. 2.29. Логотип гурту W.A.S.P.

Найбільш ускладнена форма логотипу гурту має вигляд металевих літер, замість крапок розділених цвяхами і набраних на фоні зубчастого диска циркулярної пили (рис. 2.29). На діаметрі диска симетрично розміщено дві блискавки. Кожна деталь композиції оздоблена тисненням.

Не буде зайвим згадати сліз-метал гурт Vains Of Jenna, логотип якого за роки творчості музикантів з'являвся у трьох різних формах.

Рис. 2.30. Трансформації логотипу гурту Vains Of Jenna.

Перший варіант логотипу має вигляд похиленого напису пензлевим шрифтом, підкресленого смугою, що звужується, та доповненого силуетом жіночої фігури (рис. 2.30). Крім того, поряд із силуетом знаходиться малюнок книги, вкритої квіткою, а з літер «V», «S» і «J» стікають краплі фарби. Даний логотип є не надто вдалим рішенням, адже поєднує в собі несумісні за стилем деталі та має надмірно солодкавий вигляд.

Другий варіант представлений написом, що, судячи з вигляду, виконаний пером із завеликою кількістю туші, та до того ж на шорсткому папері (рис. 2.30). Напис зроблено готичним шрифтом. Літери стерті в багатьох ділянках і неоднакові за жирністю. Під написом розміщено необтяжливий абстрактний візерунок із крапок і завитків. Цей логотип повною мірою відображає вогкий, невідшліфований характер сліз-металу, проте має недостатньо читабельний напис.

Третій варіант логотипу є видозміненою версією попереднього. Чіткіший, та все ж пошкоджений напис виконано готичним шрифтом і розміщено в одному рядку (рис. 2.30). Слова підкреслені симетричним візерунком із крапок і завитків. Даний логотип зберігає натяк на недосконалість, але в той же час наділений значно більшою виразністю, що робить його найкращим із представлених варіантів.

Наостанок варто згадати гурт Sixx:A.M., твори якого за жанром відносяться до альтернативного металу.

Логотип має вигляд напису, видряпаного на твердій поверхні та залитого фарбою (рис. 2.31). Літери різняться за висотою, але згори підпорядковані єдиній горизонталі. Заливка символів місцями стерта. Логотип гармоніює з тематикою творчості гурту, спектр сюжетів якого включає мотиви самотності, страху, страждання, а також протистояння наркотичній залежності, духовне відродження та пошуки вроди у тому, що зазвичай постає потворним в людських очах.

Рис. 2.31. Логотип гурту Sixx: A.M.

Концептуальний альбом «The Heroin Diaries Soundtrack» 2007 р. є збіркою музичного супроводу до автобіографічної книги «The Heroin Diaries: A Year in the Life of a Shattered Rock Star» Н. Сікса. Книгу складають фрагменти зі щоденника, веденого музикантом 1986-1987 р. в умовах особливо сильної залежності від героїну. Своєю чергою, пісні, представлені на альбомі, оспівують окремі епізоди, описані в щоденнику, та почуття, які відчував під час їх перебігу ліричний герой. Сюжетами окремих пісень виступають, приміром, холодне Різдво, що покинутий усіма герой змушений зустрічати на самоті; дім, у якому відбулось забагато болісних, моторошних речей, внаслідок чого він тепер здатен вселяти виключно неприязнь і острах; виснажлива боротьба із внутрішніми демонами, що мають по декілька облич; роздуми про те, що буде після завершення життєвого шляху, і чи не варто продовжити його по-іншому; прийняття невдачі у спробі звільнення від залежності; сповнений сумнівів діалог із внутрішнім «Я»; знесилена боротьба зі спокусою під час реабілітації; передозування і втеча з обіймів смерті; сповідь другу, що опинився поруч; рефлексія з зануренням у власне минуле.

Обкладинку альбому розділяє на дві частини рваний контур; центральна частина містить портрети учасників, а в зовнішній знаходяться назви гурту й альбому, накреслені однаковим способом (рис. 2.32). Зображення вкрите різноманітними пошкодженнями на зразок плям, крапель, подряпин і відбитків. Композиція асиметрична з легкою висхідною динамікою та натяком на хаотичний рух, спричинений безладно розкиданими краплями. Візуальна маса

концентрується на портретах. Колірну гаму складають червона, чорна та біла барви, а також відтінки, утворені їх поєднаннями.

Обкладинка гармонійно доповнює представлені на альбомі пісні. Контрастність білого та глибокого темно-червоного кольорів натякає на присутню в альбомі напруженість, а численні пошкодження органічно вплітаються до загальної сюрреалістичності та спектру звіданих героєм негативних відчуттів, серед яких нав'язливий страх, відчай і нездатність контролювати власні емоції.

Рис. 2.32. Обкладинка альбому «The Heroin Diaries Soundtrack»
(Sixx:A.M., 2007 р.).

Оформлення ювілейного перевидання альбому «The Heroin Diaries Soundtrack» 2017 р. відступило від насичення композиції хаотичним розмаїттям дрібних пошкоджень. Крім того, замість дослівного змалювання сюжетів пісень тут застосовані радше символічні образи (рис. 2.33). Колірна гама практично позбавлена білого; в ній панує депресивне поєднання червоного та чорного.

Рис. 2.33. Обкладинка та ілюстрація до пісні з ювілейного перевидання альбому «The Heroin Diaries Soundtrack» (Sixx:A.M., 2017 р.).

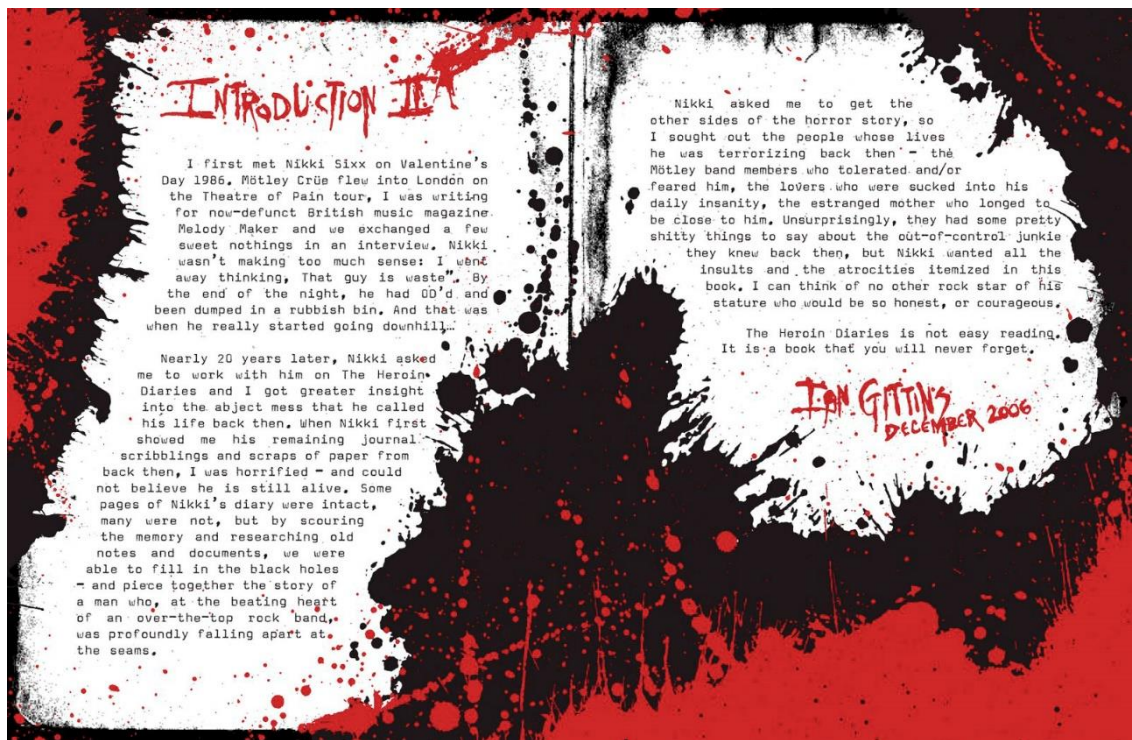

Рис. 2.34. Розворот книги «The Heroin Diaries: A Year in the Life of a Shattered Rock Star» (Н. Сікс, 2007 р.).

Окремо варто поглянути на внутрішнє оформлення згаданої вище книги (рис. 2.34-2.35). Поля сторінок утворені бризками червоної та чорної фарби;

вирівнювання тексту здійснено залежно від одержаних форм. Основний текст набраний брусковим шрифтом, а заголовки, так само, як і логотип гурту, мають вигляд нашкрябаних написів. На деяких сторінках текстові блоки розміщені не паралельно до горизонталей, а під різними кутами. Чорно-білі ілюстрації виконані із застосуванням виразної штриховки.

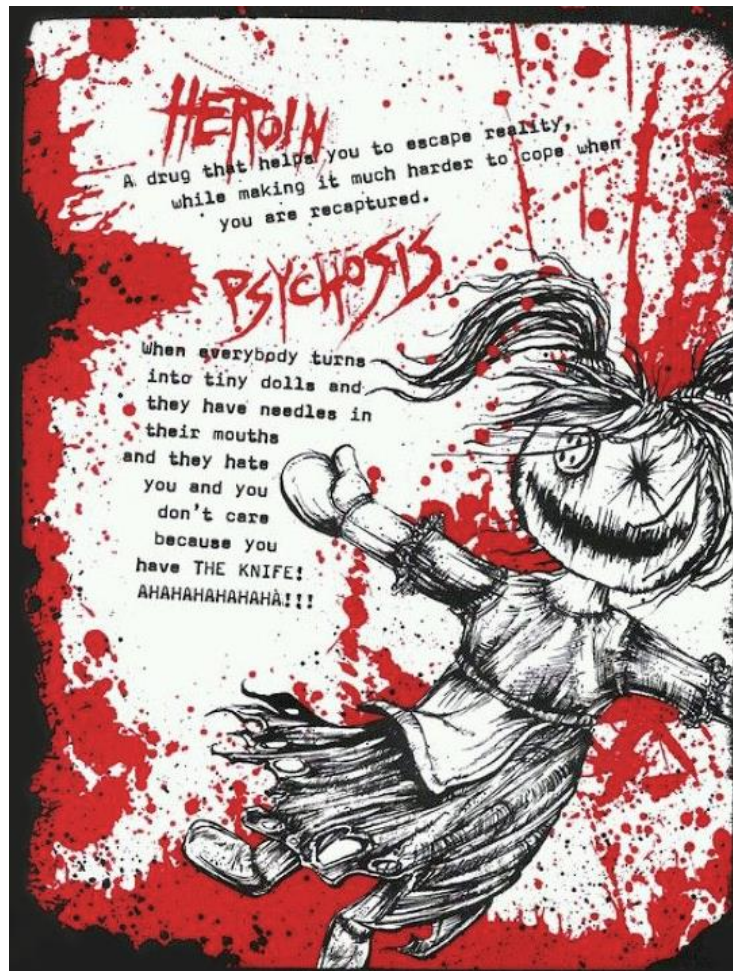

Рис. 2.35. Сторінка книги «The Heroin Diaries: A Year in the Life of a Shattered Rock Star» (Н. Сікс, 2007 р.).

Висновки до розділу II

Підбиваючи підсумки другого розділу, можна сформулювати такі твердження:

Глем-метал вирізняють такі риси як неповага до правил, боротьба проти загальноновизнаного, поетизація фрагментів буденного життя й естетизація недосконалості, що виливаються в художній образ альбому за допомогою прямого висміювання заданих обмежень, використання традиційно неприйнятних сюжетів, образів і символів, гіперболічного акцентування привабливих сторін у зображуваних предметах і застосування ефектів різноманітних пошкоджень відповідно. В логотипі глем-метал гурту мелодійність, уникнення досконалості, безжурність, звернення до незручних тем і двоїстий характер глему – чергування сюжетів повсякденності й актуальних проблем суспільного життя – виражені в підпорядкованості напису єдиній горизонталі, порушених паралелях, відсутності важких елементів, гострих кутах і витягнутих кінчиках, а також у поєднання закруглених і рубаних літер відповідно.

Панк-рок характеризується потягом до всеохоплюючої анархії, нездатністю вписатись до манірного суспільства, простотою на грані примітивності та подразливим інакомисленням, які відображаються в оформленні альбому за допомогою хаотичності, відсутності чітких рамок, відсутності непотрібних прикрас і відвертого зображення високих за рейтингом сюжетів із рівномірною деталізацією. Логотип панк-рок гурту вбирає в себе загальну байдужість, грубе звучання, граничну простота і небажання панк-року грати за правилами через відмінні за багатьма характеристиками літери, пошкоджені краї та зношені текстури, невибагливі шрифти й відсутність паралелей у символах.

Сліз-металу властиві такі риси як дратівлива бешкетність, одержимість live-перформансами, глибина, не завжди помітна з першого погляду, і потяг до недосконалості, що виражаються відповідно у змалюванні епізодів, у яких

загальновизнані норми поведінки підлягають спростуванню, динамічності, поєднанні ахроматичного зображення з одним яскравим кольором і використанні традиційних графічних технік. У логотипі сліз-метал гурту любов до живого виконання, нотка повстанського руху, відсутність чітко вираженої структури в піснях і загальна недосконалість відображаються за допомогою хаотичності буквених ліній, загострених кутів, відсутності горизонталей в рядках тексту і різних за висотою літер із порушеними пропорціями, зношеними текстурами та пошкодженими краями.

Здійснений у даному розділі аналіз аналогів дозволяє простежити наступні тенденції:

- Оформлення обкладинки альбому іноді здійснюється за допомогою однотонного фону та символічного малюнку, що за умови видання дебютної збірки представляє радше сам гурт, а не альбом;
- Акцентне введення яскравого кольору до темного ахроматичного зображення підкреслює заданий в альбомі настрій: наприклад, поєднання червоного і чорного є натяком на болісну депресивність, якою просякнуті пісні;
- Логотип гурту, приналежного до одного з різновидів металу, доволі часто набуває вигляду напису, виконаного тушшю і пером.

РОЗДІЛ ІІІ. ОБҐРУНТУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ ПРОЕКТУ

3.1. Вихідні дані

Об'єктом проектування у даній роботі виступає дебютний альбом музичного гурту Jaguar Punks, заснованого в липні 2016 р. За жанром гурт є поєднанням глем-металу та панк-року з акустичним звучанням.

Айдентика гурту наразі практично відсутня, якщо не брати до уваги чорнового варіанту логотипу, розміщеного на обкладинці збірки демо-записів (рис. 3.1).

Рис. 3.1. Обкладинка демо-альбому гурту Jaguar Punks.

3.2. Логотип гурту: процес пошуку та кінцевий результат

Логотип було створено на основі традиційного малюнку від руки. Це пояснюється тим, що музика гурту має відчутний крафтовий характер завдяки важливому значній частці панк-року в жанровому спрямуванні, а також акустичним характером композицій.

Розробка логотипу гурту здійснювалась у декілька етапів.

Перший етап – ескізний пошук, результати якого містять спроби застосування характерних для панку загостреності, хаотичності, відсутності паралелей у рядках і символах та рубаних літер із нерівномірною жирністю. Глем, своєю чергою, знайшов свій прояв у декількох із варіантів, які мають в основі гротескний шрифт із гострими кутами або імітують рукописний шрифт у вигляді неоновому напису. Крім того, в ескізах простежуються натяки на мотив ягуара – зображення відбитку лапи чи подряпин від кігтів (рис. 3.2).

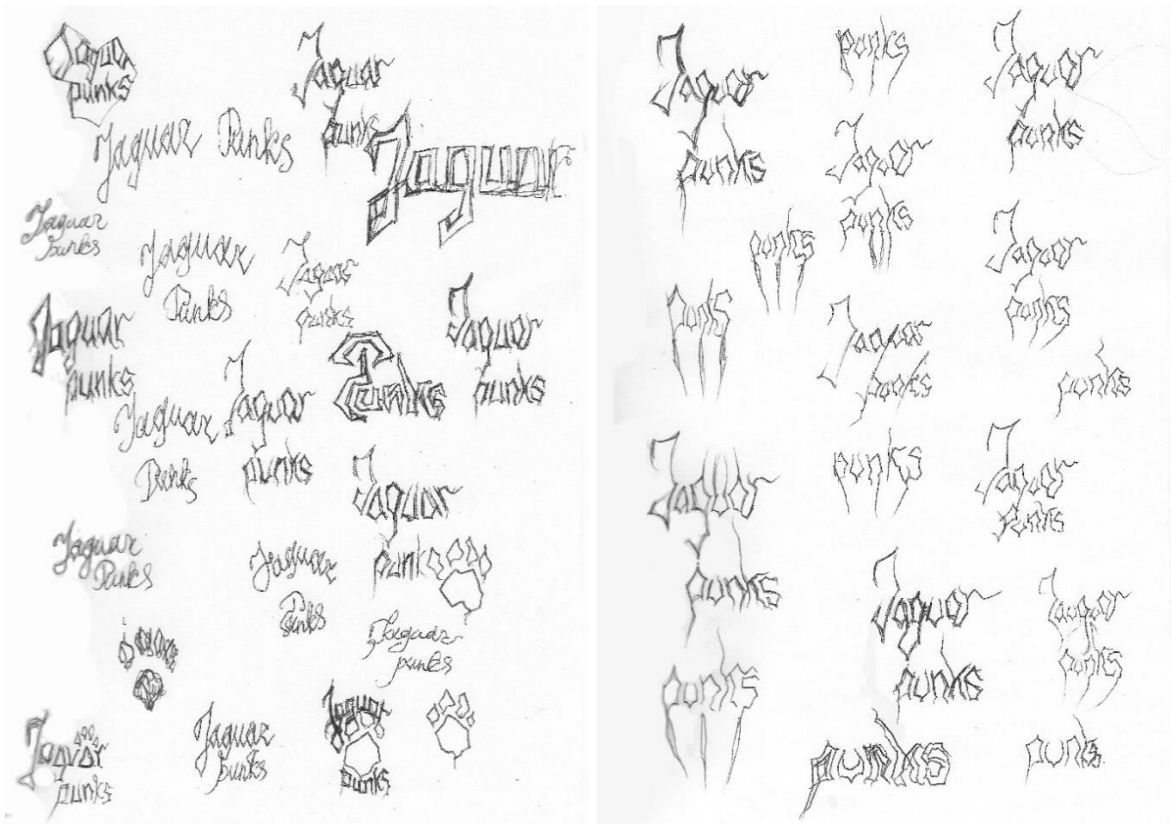

Рис. 3.2. Ескізний пошук логотипу.

Другий етап – виконання базового малюнку від руки на основі обраного варіанту. На цій стадії стає помітною певна підпорядкованість ліній: деякі з них є мають спільний вектор руху або складаються в одну дугу (рис. 3.3). Плавні, вигнуті лінії напису поєднуються з гострими кутами; однакові літери мають різне накреслення.

Букви «и» виглядають дещо чужорідними та недоречними через свої пласкі основи, яким не вистачає вигнутого назовні кута. Літеру «J» легко помилково сприйняти за «I», тому що її петля занадто коротка. Ніжки букви «k» занадто наближені одна до одної, так само як, власне, ця буква до літери «s».

Рис. 3.3 Базовий малюнок від руки.

Третій етап – перетворення растрового зображення на векторне та здійснення повторного творчого пошуку – вже за допомогою програми Corel DRAW (рис. 3.4).

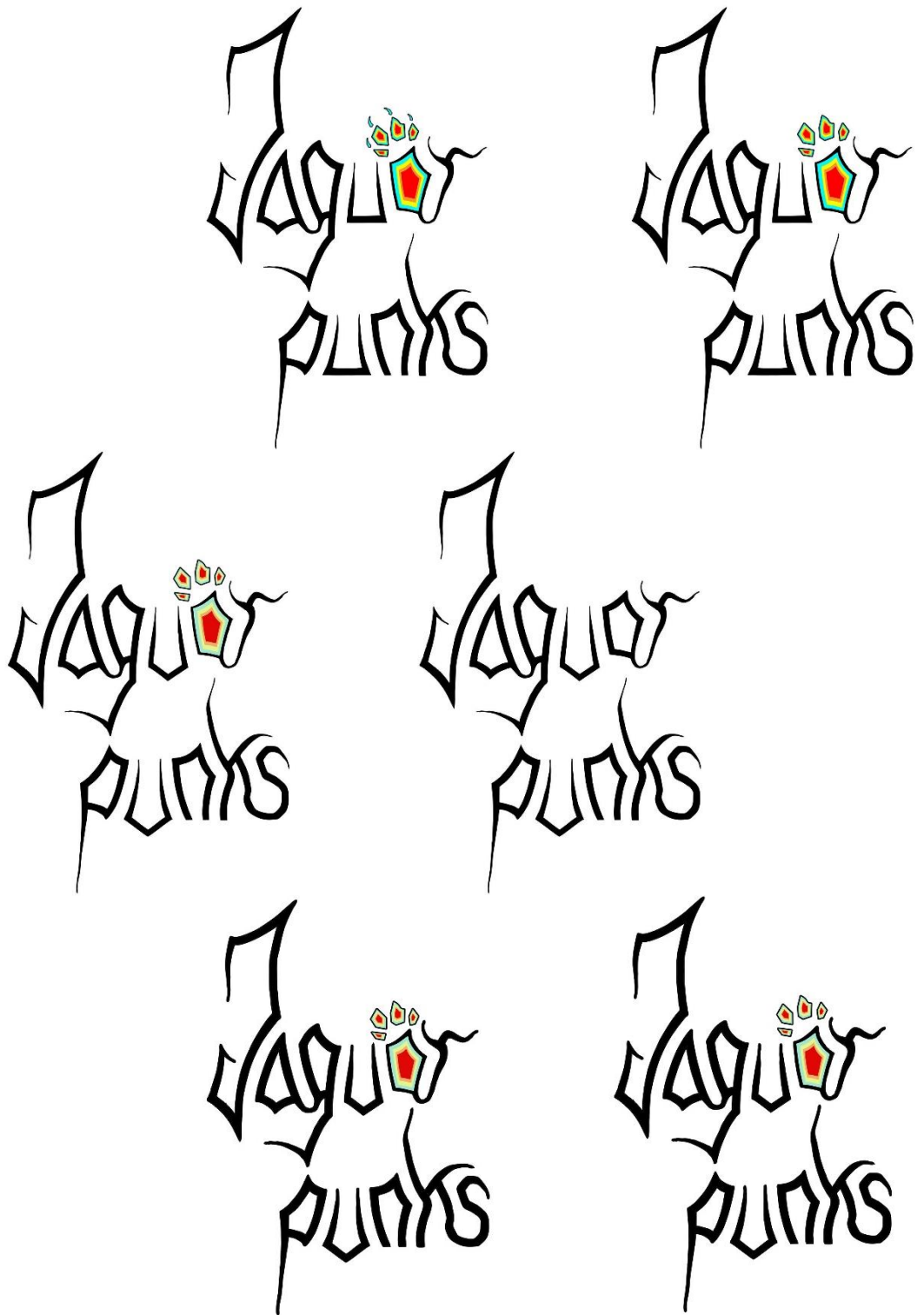

Рис. 3.4. Продовження пошуку у векторному редакторі.

Четвертий етап – ухвалення одного з варіантів і виправлення його недоліків. Отриманий у результаті логотип містить більш читабельну букву «J» та літери «и» з гострими вигнутими нижніми частинами. До другої літери «а» вписано стилізоване зображення лапи ягуара. Логотип набув більшої чіткості та яскравості за рахунок обведення контуру (рис. 3.5).

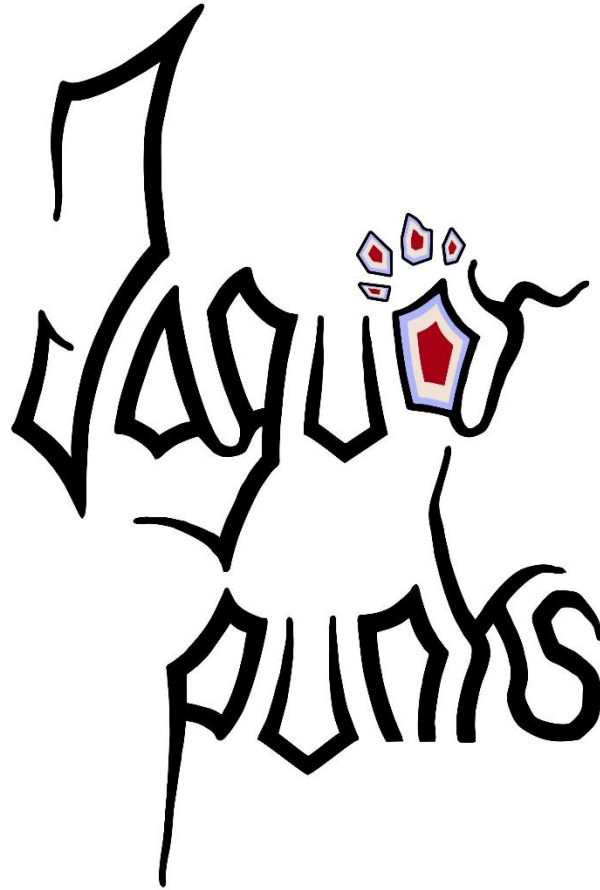

Рис. 3.5. Кінцевий варіант логотипу.

3.3. Сюжети ілюстрацій та їх зв'язок із лірикою

Перш за все, стислої характеристики потребує манера виконання ілюстрацій. Процес їх створення включав такі стадії як ескіз (рис. Д.2, Д.3), лінійна побудова, штрихування та комп'ютерна обробка. Під час заповнення малюнків штриховкою було застосовано туш і перо. Вибір на користь виконання в одній із традиційних технік пояснюється тим, що подібні зображення мають концентрований крафтовий характер, а отже утворюють найбільш гармонійне поєднання з музикою, в якій значну роль відіграє глевке, необроблене звучання панк-року. Туш в якості основного матеріалу обрано задля отримання чітких, контрастних штрихів і насиченого кольору. Варто зазначити, що, окрім чорної та білої, в малюнках було використано лише дві барви – блакитну та червону. З їх допомогою створено колірні акценти, як це нерідко відбувається в роботі з ілюстраціями до музики глем-металу.

Альбом просякнутий прагненням до свободи та легкою схибленістю від життя у глухому маленькому місті, жагою до творчих експериментів і авантюризмом, пов'язаним з обранням доволі рідкісного поєднання музичних жанрів. Джерелом натхнення для авторів стали композиції андерграундних виконавців, але особливу роль зіграли твори панк-рок-гуртів.

Нижче наведено обґрунтування зв'язку виконаних ілюстрацій із текстами відповідних пісень альбому.

Короткий титульний трек має назву «We Are Jaguar Punks», і є своєрідним представленням, що передує більш глибокому знайомству. Оповідь у ньому здійснюється від першої особи, і текст містить низку посилань на звичні для авторів елементи повсякденного існування – похмуре віддалене містечко, доступне в його межах одноманітне дозвілля, та вогник надії на те, що життя коли-небудь зазнає змін. Оскільки ілюстрація титульного треку за сумісництвом

також є основою для обкладинки, на ній зображено портрети учасниць, з'єднані між собою ламаною лінією (рис. 3.6).

Рис. 3.6. Ілюстрація до пісні «We Are Jaguar Punks».

Друга за списком пісня під назвою «Golub Is A Poser» має гумористичний характер: у ній детально змальовано хронічну неприязнь авторів до птаха конкретного різновиду – вуличного голуба, який також виступає алегоричним образом позерства в музиці – поширеного явища, коли виконавець приділяє значну частину своєї уваги зовнішнім атрибутам, забуваючи про зміст. Суб'єктивне ставлення до птаха виражене у тому, що він зображений в оточенні сміття – опалого пір'я, пляшок та бляшанок із-під алкоголю. «Позерство» тут відображається через типові атрибути: для прихильників глему це бандана та зачіска «каскад», пишна від лаку для волосся, для фанатів металу загалом – джинсовий жилет із рок-нашивками та напульсник зі знаком анархії (рис. 3.7, Д.3).

Крім того, в даному образі також міститься натяк на комерціалізацію в музиці, що можна простежити в розгодованій фігурі та пожадливому вигляді птаха.

Рис. 3.7. Ілюстрація до пісні «Golub Is A Poser».

Третя композиція, що називається «Zebra Leggins», насичена бунтівним настроєм і виражає заклик до боротьби проти правил, встановлених заради контролю та часто наближених до безглуздя. В тексті змальована ситуація, коли учень стикається з неприйняттям внаслідок рішення змінити шкільну форму на дещо інше. Ілюстрація зображує дівчину, що прийшла на заняття, вперто вдягнувшись на власний розсуд. Одяг учениці є варіацією традиційного вбрання глем-металіста – шкіряна куртка, строкаті легінси, посмуговані тваринним візерунком, і грубі черевики. Навколишня атмосфера створює враження занедбаності, старості й суворості через облущену фарбу на стінах, заграбовані вікна та подертий стілець, на спинці якого видніється слід від тваринних пазурів (рис. 3.8).

Рис. 3.8. Ілюстрація до пісні «Zebra Leggins».

Четверта за списком пісня має невибагливу назву «Go To A Diner Party», і є своєрідною одою безпросвітній нудзі, що неодмінно супроводжує відсутність хоча б якого-небудь заняття. Персонажі пісні досягають крайнього ступеня змудженості, та для подолання цього гнітючого почуття вмикають телевізор, який одразу підносить їм гумористичну передачу. Не згадуючи про безліч більш дієвих, але в даний момент недоступних способів звеселитись, герої пісні хапаються за новоявлену розвагу як за соломинку. Ілюстрація зображує гранично просту сцену, що складається зі старого телевізора, випущеного в минулому столітті, та стіни, яку прикрашають залишені від безвиході подряпини (знову ж-таки у вигляді сліду тваринних пазурів). Шпалери представлені насиченим візерунком із вертикальних смуг, що є традиційним декоративним мотивом стилю глем-метал (рис. 3.8). На екрані зафіксовано кадр із телепередачі.

Рис. 3.8. Ілюстрація до пісні «Go To A Diner Party».

П'ята в сетлісті пісня є кавер-версією композиції «Nightcall», написаної виконавцем Kavinsky 2010 р. Текст являє собою телефонний діалог між чоловіком і жінкою. За поширеною версією, головним героєм є альтер-его автора – вигаданий персонаж, який загинув у автокатастрофі 1986 р, а двадцять років потому повернувся з потойбічного світу. В намаганні зв'язатися зі своєю дівчиною, він здійснює цей пізній дзвінок, під час якого запрошує її на мандрівку нічним містом, вмовляє не боятися його і подумки збирається розповісти їй про свої почуття. На ілюстрації зображено фрагмент нічного пейзажу – вхід до затишного бару, увінчаний неоновим написом і самотнє оголене дерево на задньому плані. Істотні деталі зображення в даному випадку знову підкреслені кольором – неонове сяйво та світло, що лине зсередини приміщення (рис. 3.9, Д.2). У малюнку

використовується теплий червоний колір, що гармоніює з атмосферою пісні, її чуттєвістю та щирістю.

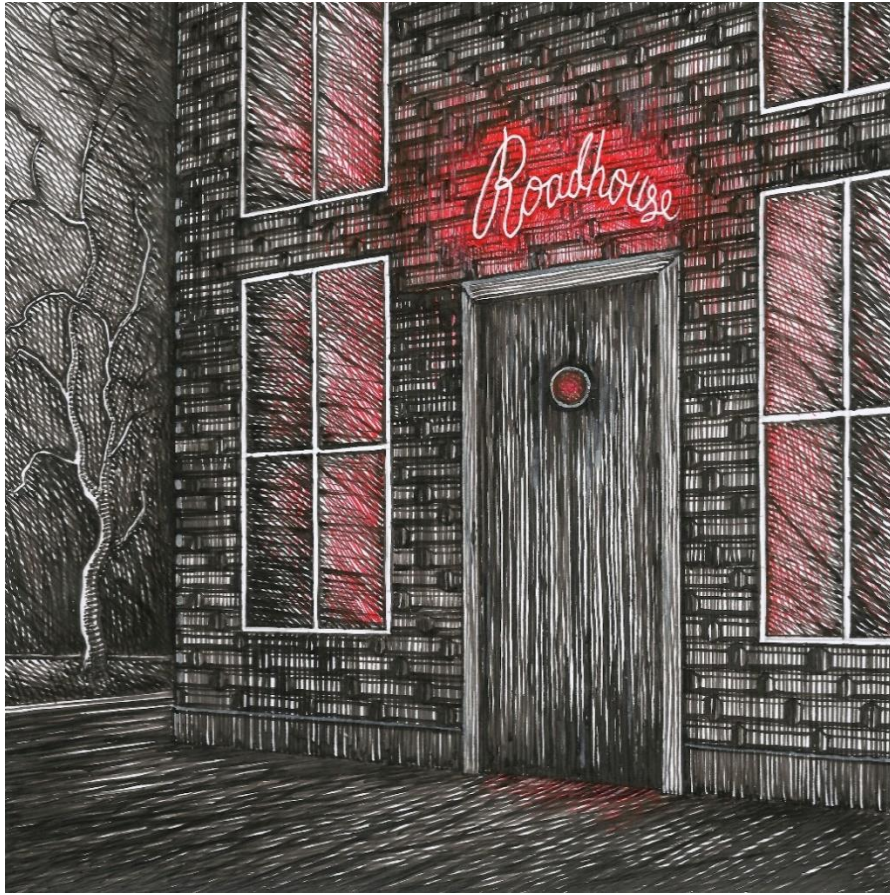

Рис. 3.9. Ілюстрація до пісні «Nightcall».

Шоста пісня, що називається «Sunny On Phenazepam», є розповіддю про перешкоди, які спіткають людину, залежну від антидепресантів, на шляху до свободи. Достатньо песимістичний текст звертає особливу увагу на те, що люди з подібними проблемами часто не в змозі пройти шлях звільнення до кінця з причини своєї самотності. Героїня пісні знаходиться на прийомі в лікаря, який, безапеляційно повідомляє їй, що допомогти йому не до снаги. Сумовиті завершальні рядки чітко змальовують епізод передозування, майже не залишаючи надії на якщо не щасливий, то принаймні задовільний кінець. Ілюстрація зображує дівчину, що, похилившись на стіл, балансує на грані непритомності, а поряд із нею лежить розпакована пластинка пігулок, з яких неторканими залишилися

тільки дві. Даний малюнок ахроматичний, що ідеально поєднується з атмосферою безнадії, яка панує в композиції (рис. 3.10).

Рис. 3.10. Ілюстрація до пісні «Sunny On Phenazepam».

Сьома за списком пісня має назву «Half An Hour Before Bee». В ній у гумористичній манері змальовано образ торговельного центру, що, незважаючи на свою пістрявість і переповненість, за умови знаходження в його стінах не з власної волі втрачає свою показну привабливість. Ілюстрація зображує дівчину, що сховалась у кріслі посеред меблевої крамниці, нервово очікуючи на зустріч і постійно поглядаючи на годинник (рис. 3.11). У малюнку немає колірних домішок, адже вони спричинили б дисонанс із безрадісністю одноманітного очікування.

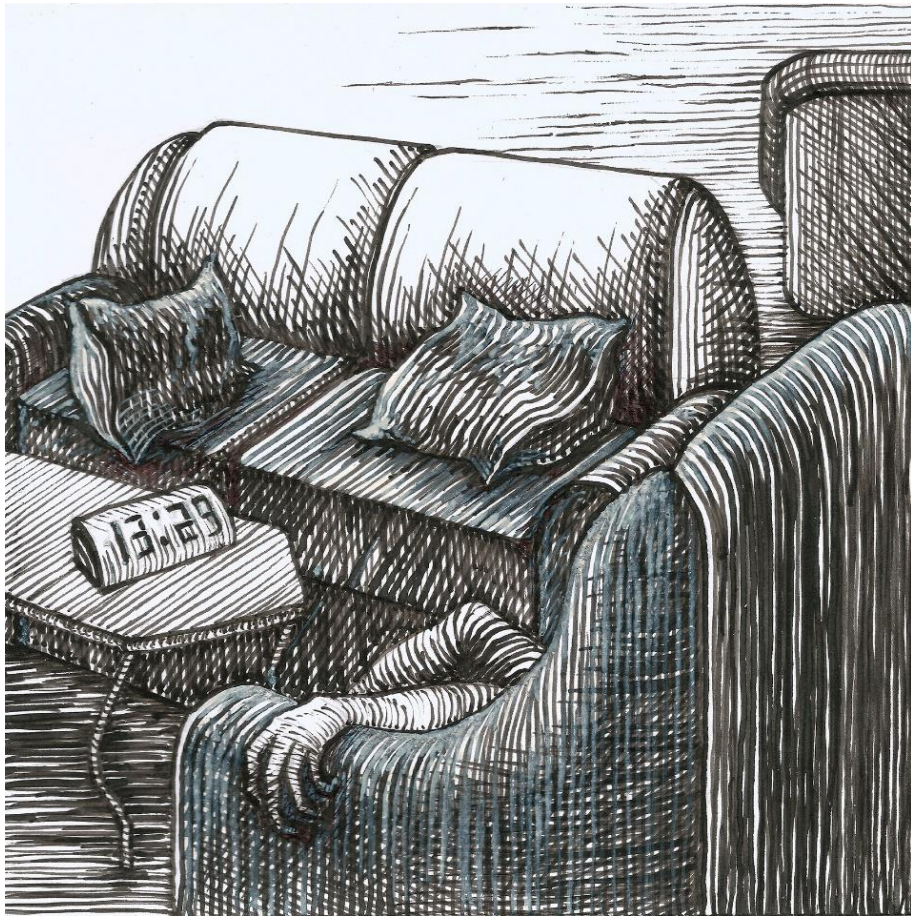

Рис. 3.11. Ілюстрація до пісні «Half An Hour Before Bee».

Остання композиція в сетлісті називається «Welcome To The Chapel», і оспівує манеру поведінки членів місцевого релігійного угруповання, чия наполегливість доволі часто стає ледь не агресивною. Крім того, координатори церковного руху в даній пісні схильні прикрашати реальність: з їх вуст легко злітають обіцянки покінчити зі смутком, апатією, безсиллям і навіть відсутністю сенсу життя. Ілюстрація до пісні містить зображення невеликої церкви, над куполами якої навісніють блискавки. Вікна церкви представлені загостреними пазуристими формами, що наповнені контрастним червоним світлом. Даний колір у поєднанні з суцільно чорним тлом пробуджує настороженість і думки про те, що в стінах змальованої споруди відбувається дещо приховане, темне й невідоме (рис. 3.12, Д.3).

Рис. 3.12. Ілюстрація до пісні «Welcome To The Chapel».

3.4. Оформлення обкладинки та сторінок

Представлені в альбомі композиції належать до нішевого сегменту музики. Максимально точне відображення лірики й особливостей обраного жанру в художньому оформленні альбому з одного боку забезпечить нерозривне поєднання образу та сутності, проте з іншого спричинить утворення непотрібних бар'єрів для сприйняття твору масштабною різномірною аудиторією. З огляду на це, оформлення здійснене у пом'якшеній манері та більш пристосоване до взаємодії з сучасним світом, ніж виконані ілюстрації у своїй початковій, неопрацьованій формі, що дозволить зробити даний альбом за рахунок його зовнішнього вигляду більш доступним для широкого загалу.

На обкладинці виконане тушшю зображення зміщене до верхнього правого кутка, а на звільненому просторі знаходиться логотип гурту в масивному обведенні для більшої читабельності на тлі фонових штрихів. Колірна гама складається з туманно-синього відтінку та червоної барви, що наближається до малинової; чорні штрихи вкриті пурпурово-блакитною паволокою. Логотип, обрамлення якого забарвлене логотипом із розтяжкою від сивого до блідо-рожевого кольору, своїми шпичастими завершеннями сплітається із пасмами однієї із зображених учасниць, Тваринна лапа, що є частиною логотипу, забарвлена вогнисто-рожевим кольором, і завдяки своїй насиченості контрастує з холодним оточенням так само, як яскраві проблиски у червоному оточенні портретів. Логотип є найсвітлішою ділянкою обкладинки, та за сумісництвом утримує на собі значну частину візуальної маси; крім того, погляд до себе приваблюють очі персонажів, наділені підвищеною контрастністю. Композиція асиметрична; від статичності її відділяє ледве помітна висхідна динаміка.

Колірна гама зображення та посилена яскравими плямами фактура фону, навіює думки про дизайн 80-х рр. минулого століття, насичений неоновим сяйвом і тремтливою заливкою глибокими електричними барвами (рис. 3.13).

Зворотний бік обкладинки складається з фактурного фону, на вигляд вкритого мазками блідо-синьої та малинової фарб, а також текстових вставок та логотипів компаній, згуртованих навколо центрального елементу – намальованої вір руки тваринної лапи. Список пісень надруковано білим; інші текстові фрагменти мають блідо-синє або чорне забарвлення. Шрифт Trixie Pro Heavy, який використовується для оформлення тексту, імітує письмо друкарської машинки з пошкодженими контурами літер. Композиція асиметрична і радше статична, ніж рухома. Візуальна маса зосереджена на зображенні лапи та врівноважена контрастними логотипами. Зворотна сторона цілком гармоніює є лицьовою частиною обкладинки (рис. 3.14).

Рис. 3.13. Лицьовий бік обкладинки альбому.

Рис. 3.14. Зворотний бік обкладинки альбому.

Внутрішні сторінки оформлені відповідно до образу обкладинки. Основними кольорами є малиновий, туманно-синій, барвінковий і синяво-чорний. Використані шрифти – трафаретний *Stamper Broken* для заголовків і машинописний *Trixie Pro Heavy* для основного тексту, що забарвлений чорним кольором і розміщений окремими блоками у вигляді вирізаних клаптів білого паперу з нерівними краями. Кордон між вкритим штриховкою фоном ілюстрацій та однотонною заливкою текстової частини пом'якшується різними способами: на зразок дублюванням штрихів із поступовим переходом до прозорості (рис. 3.15, 3.17, 3.20, 3.21), забарвлення тла ілюстрації і текстової частини єдиним кольором (рис. 3.16, 3.21, 3.22) або використанням в якості фону текстурного зображення чи заливки, що мінімально суперечить ілюстрації за тоном і кольором (рис. 3.18, 3.19, 3.22).

Розворот пісні «We Are Jaguar Punks» утворений портретним зображенням учасниць гурту, що знаходиться у лівій частині, та блоками тексту, ступінчасто розміщеними з низхідною динамікою в напрямку правого кута. Заголовок, надрукований чорною барвою, вирівняно за центральною лінією середнього блоку. Фонову штриховку, що оточує портрети, розтягнуто з градієнтним переходом до прозорості для пом'якшення меж ілюстрації. Колірну гаму сторінок, окрім синяво-чорного відтінку туші, складають малиновий та барвінковий відтінки (рис. 3.15).

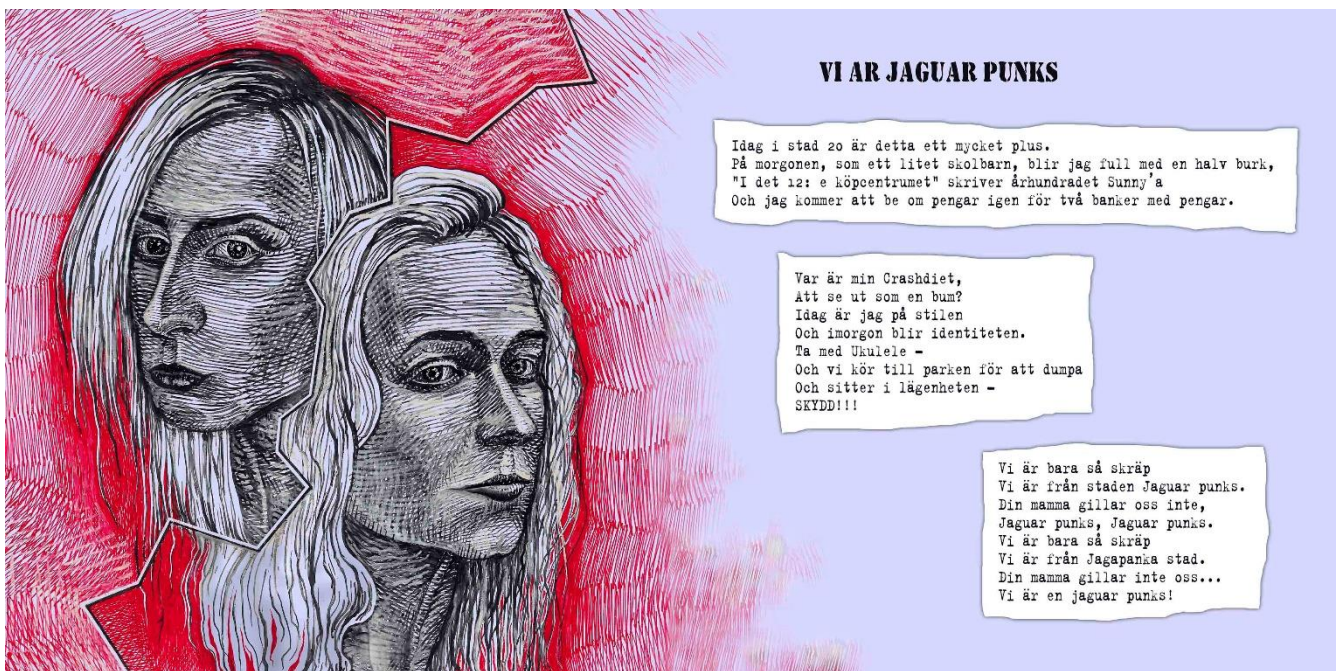

Рис. 3.15. Сторінки пісні «We Are Jaguar Punks».

Сторінки пісні «Golub Is A Poser» вміщують ілюстрацію у правій частині; в лівій розташовано текстові блоки з фігурною деформацією полів відносно крила зображеного птаха. Композиція текстових блоків майже статична: в ній відчувається незначне порушення рівноваги через те, що краї мають видозмінену форму. Виведений чорним заголовок знаходиться на рівні лівого краю тексту найширшого блоку. Крило птаха заходить на лівий бік розвороту, перетинаючи лінію згину. Оскільки дана ілюстрація має прозоре тло, на сторінці воно

забарвлюється в колір фону текстової частини. Колірна гама представлена барвінковим, волошковим і синяво-чорним відтінками (рис. 3.16).

Рис. 3.16. Сторінки пісні «Golub Is A Poser».

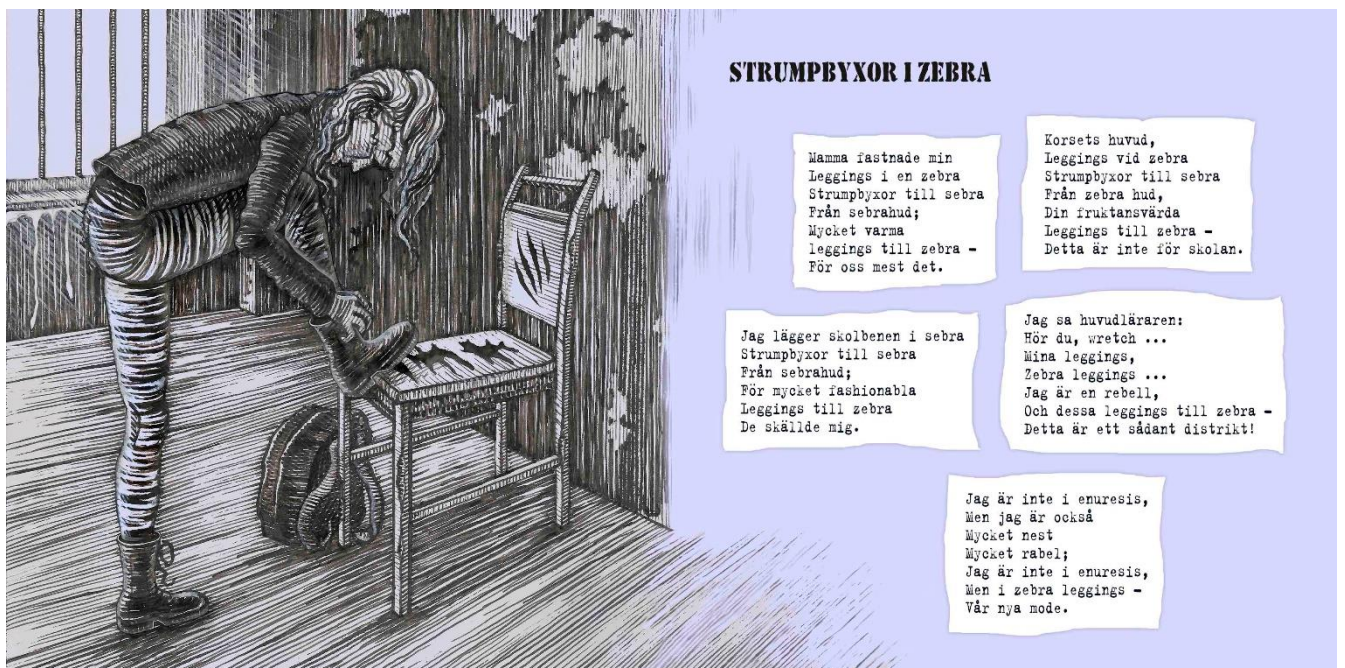

Рис. 3.17. Сторінки пісні «Zebra Leggings».

Розворот пісні «Zebra Leggings» у лівій частині містить ілюстрацію, вертикальні та діагональні штрихи на межі якої дублюються в напрямку текстових

вставок із поступовим згасанням виразності. Незафарбовані ділянки ілюстрації вкриті кольором фону текстової частини, фрагменти якої розміщені асиметрично та статично, при чому ліва частина трохи переважає праву. Надрукований чорною барвою заголовков вирівняно за лівим полем крайнього блоку. Колірна гама сторінок утворена барвінковим і синяво-чорним відтінками (рис. 3.17).

Сторінки пісні «Go To A Dinner Party» містять ілюстрацію у правій частині, а текстові вставки – в лівій. Половина смуг, що утворюють зображену візерунчасту стіну, залиті кольором фону текстової частини, єдині два фрагменти якої розміщені в центрі сторінки з діагональною симетрією та легкою горизонтальною динамікою, спрямованою у протилежні боки. Палітра складається з малинового, чорного та барвінкового кольорів; останній вкриває незафарбовані ділянки ілюстрації та заголовков (рис. 3.18).

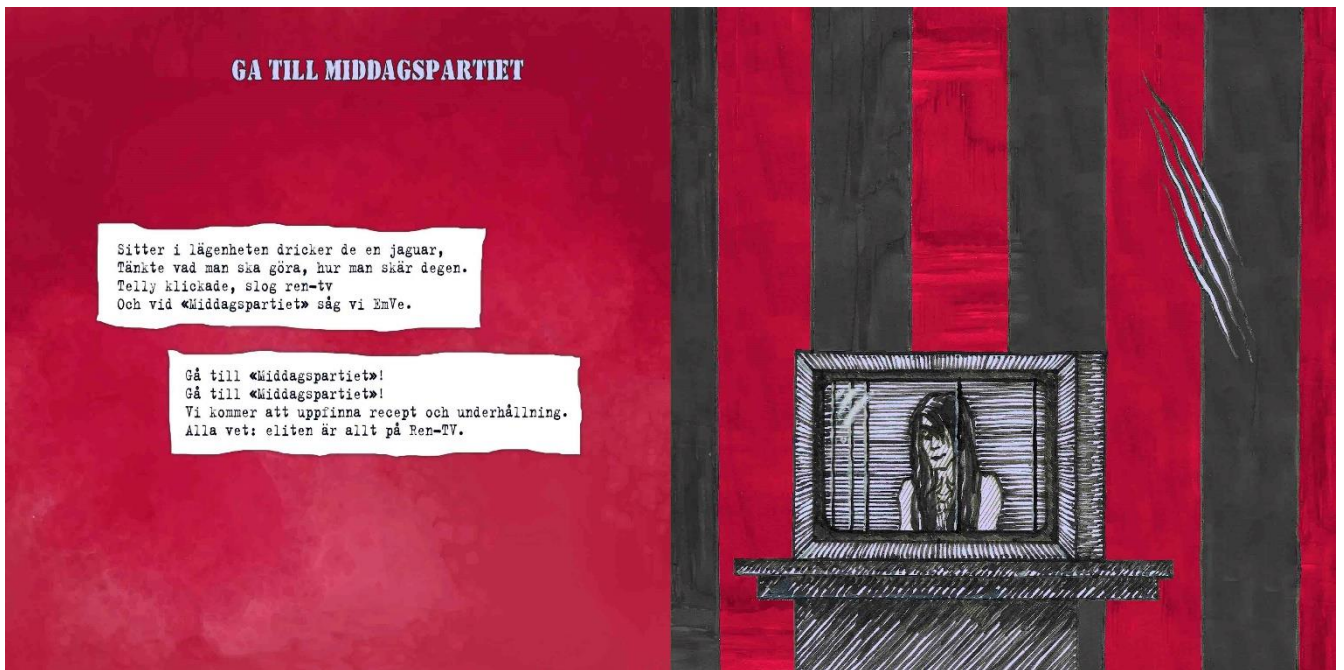

Рис. 3.18. Сторінки пісні «Go To A Dinner Party».

Розворот пісні «Nightcall». Представлений ілюстрацією з лівого боку і текстом, розміщеного в диссиметрії та статиці трьома блоками – з правого. Заголовок знаходиться на рівні лівого краю тексту верхньої вставки. Фон утворює текстурне зображення, що має вигляд листа, поплямованого темною фарбою.

Колірна гама складається з чорного, малинового та барвінкового відтінків, останній з яких використовується для заголовку та незафарбованих ділянок ілюстрації (рис. 3.19).

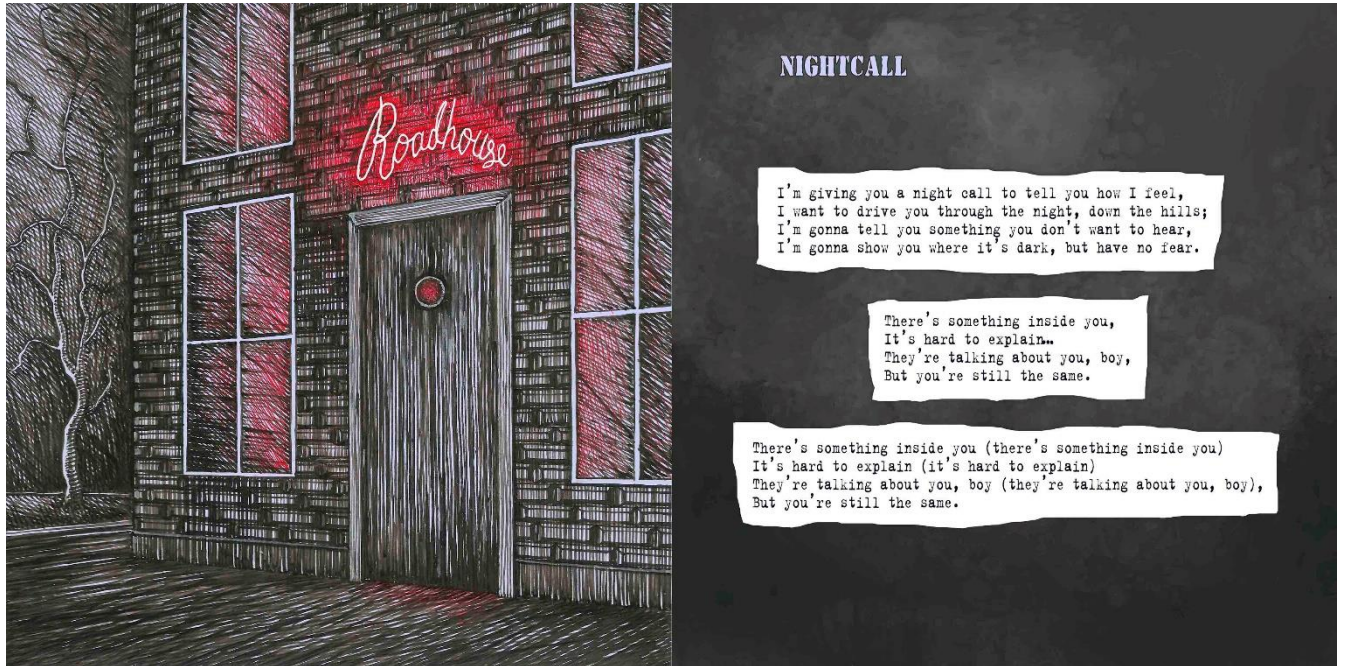

Рис. 3.19. Сторінки пісні «Nightcall».

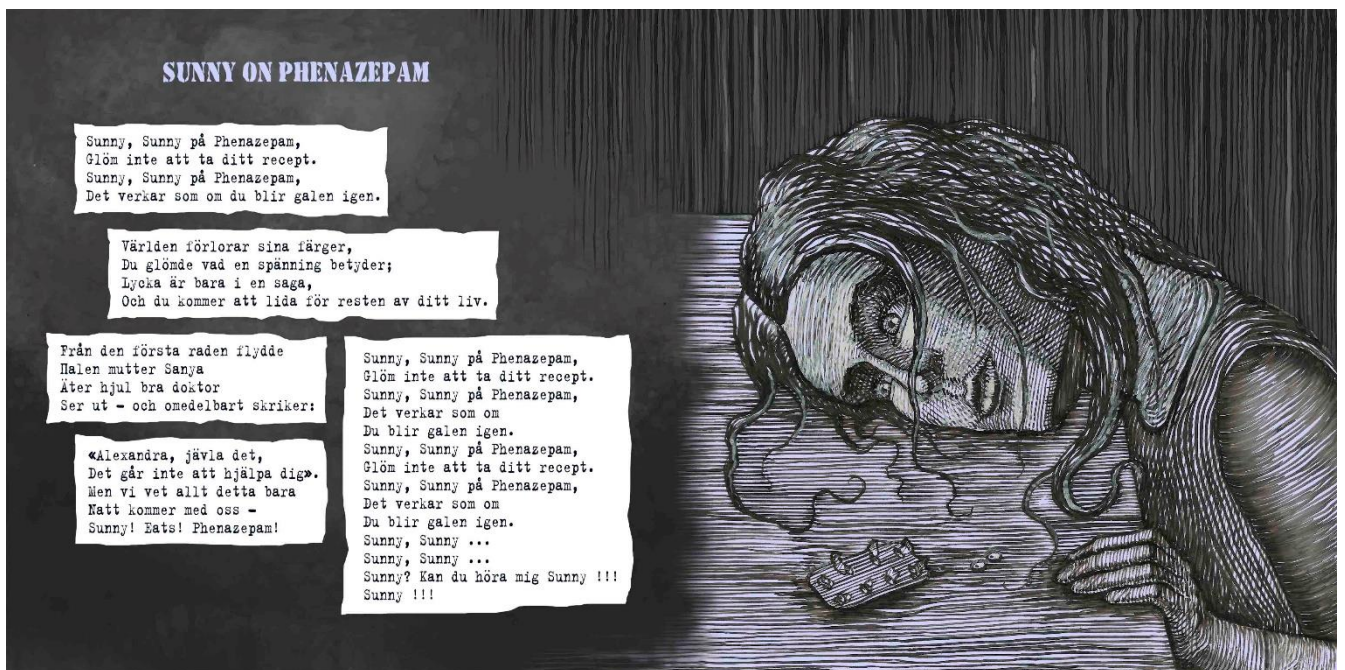

Рис. 3.20. Сторінки пісні «Sunny On Phenazepam».

Сторінки пісні «Sunny On Phenazepam» представлені текстом у лівій частині та ілюстрацією – у правій. Вертикальні штрихи, що знаходяться на межі малюнку, подовжені з градієнтним переходом до цілковитого розчинення; горизонтальні лише незначною мірою приглушено в деяких ділянках. Композиція текстових блоків має легку висхідну спрямованість у лівий кут. Незафарбовані ділянки ілюстрації та заголовок, вирівняний за центральною лінією другої текстової вставки, вкриває барвінковий колір. Окрім останнього, палітра сторінок представлена чорною барвою (рис. 3.20).

Розворот пісні «Half An Hour Before Bee» утворений текстовими вставками з лівого боку та ілюстрацією – з правого. Штрихи нижньої частини подовжені з градієнтним переходом до прозорості, в середній – просто приглушені, верхня ж узагалі не має тла, тому вкрита кольором фону текстової частини, фрагменти якої розташовані статично й асиметрично. Центральна лінія виведеного чорним заголовку приблизно збігається з вертикаллю верхнього текстового блоку. Палітра сторінок містить такі кольори як барвінковий, тьмяно-волошковий та чорний (рис. 3.21).

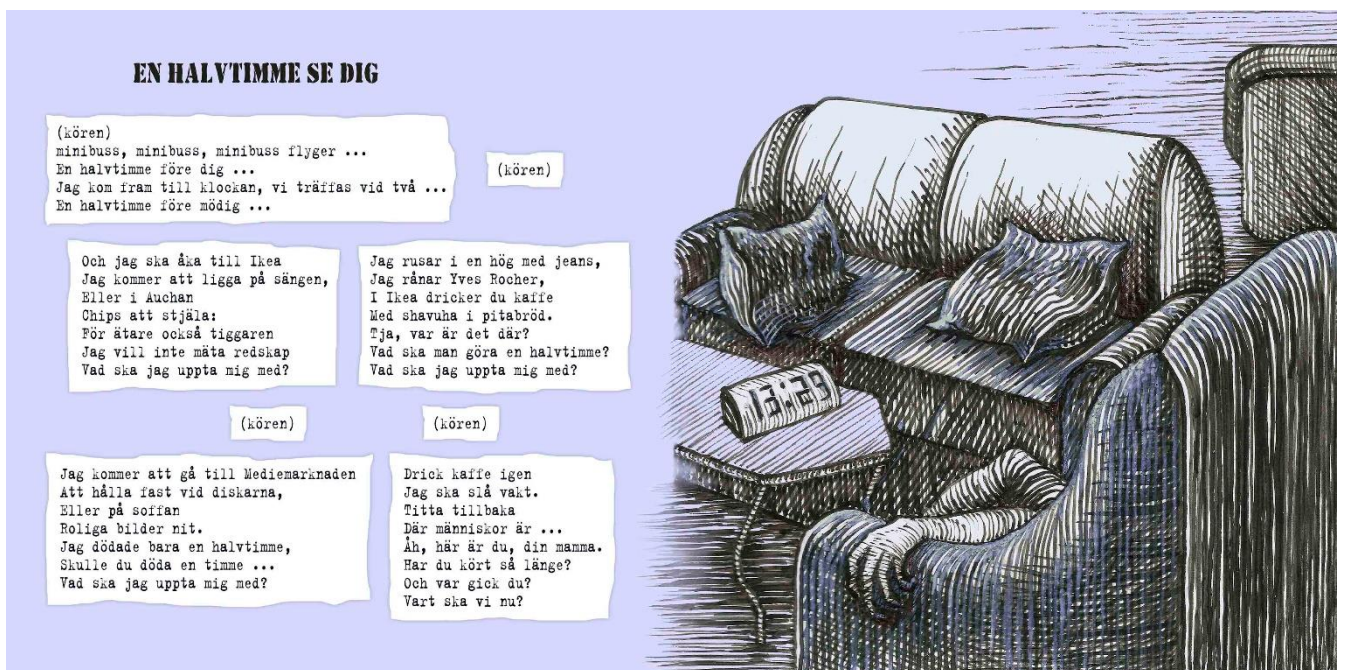

Рис. 3.21. Сторінки пісні «Half An Hour Before Bee».

Сторінки пісні «Welcome To The Chapel» у лівій частині містять текст, а в правій – ілюстрацію. Фон малюнку сформований розводами чорної туші; кордон між ним та фактурним фоном текстової частини майже невловимий за рахунок наближених тону і відтінку. Композиція врівноважується видозміненою формою блискавок у порівнянні з їх початковим виглядом. Текстові вставки розміщено статично й асиметрично. Колірну гаму розвороту формують синяво-чорний, малиновий та барвінковий відтінки, останній з яких використано у заголовку та незафарбованих ділянках ілюстрації (рис. 3.22).

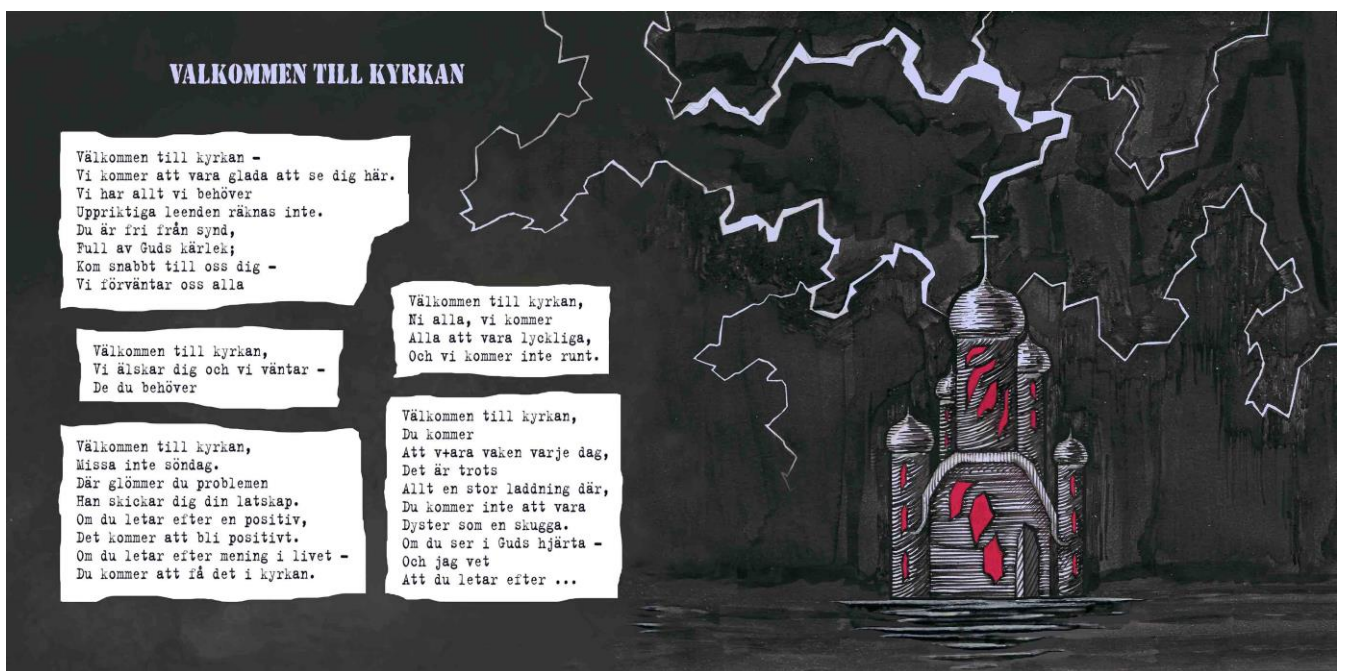

Рис. 3.22. Сторінки пісні «Welcome To The Chapel».

Наліпка для компакт-диску представлена розташованим у лівій частині логотипом, гострі завершення літер якого подовжені у вертикальному напрямку, що робить їх схожими на чорнильні цівки (рис. 3.23). З правого боку знаходиться текст, набраний шрифтом Trixie Pro Heavу та розміщений з концентричною деформацією лівого поля навколо дискового отвору. Фон представлений однотонною заливкою тьмяно-волошкового кольору.

Рис. 3.23. Наліпка для компакт-диску.

Висновки до розділу III

Опис концепції проекту, здійснений у третьому розділі, можна стисло переказати в наведених нижче пунктах:

1. Об'єктом проектування виступає дебютний альбом музичного гурту Jaguar Punks, заснованого в липні 2016 р. За жанром гурт є поєднанням глем-металу та панк-року з акустичним звучанням.
2. Створений у процесі роботи логотип володіє достатньою кількістю особливостей, в яких відображається стиль гурту. Зокрема, панк-рок знайшов свій прояв у неоднакових розмірах, обрисах, пропорціях і висоті літер та їх розташуванні відносно горизонталей. Своєю чергою, глем-метал відображається у відсутності масивних елементів, частковому підпорядкуванні нижнього ряду єдиній горизонталі, порушених паралелях і загострених кінчиках літер. Жанрове поєднання глему та панку простежується у гармонійному співіснуванні гострих кутів і обтічних обрисів.
3. Ілюстрації до альбомних пісень були виконані тушшю та пером ахроматично або з додаванням одного акцентного кольору, як це нерідко відбувається в роботах глем-металу. Виконання від руки надає зображенням крафтового характеру, що буде ідеальним обрамленням для музики, в якій значну роль відіграє глевкий, необроблений панк-рок.
4. Дизайн обкладинки, сторінок і наліпки для компакт-диску витримано в єдиному стилі: головним елементом композиції систематично виступають виконані тушшю ілюстрації, в той час як різноманітна за інтенсивністю корекція кольору в бік малинового і туманно-синього відтінків забезпечує нерозривний зв'язок між сторінками. Крім того, нав'язаний палітрою натяк на ретро виглядає особливо гармонійно, зважаючи на витоки натхнення музикантів даного альбому.

ВИСНОВКИ

Обкладинка музичного альбому є надзвичайно важливим його елементом, який виконує ряд функцій. По-перше, з її допомогою споживач ідентифікує музичний альбом як твір певного жанру та впізнає роботу своїх улюблених виконавців. По-друге, обкладинка здатна зробити рекламу альбому ефективнішою та розширити аудиторію, привабивши слухачів, які навіть не є прихильниками жанру. По-третє, за допомогою обкладинок, відтворених на рекламній продукції, споживачі здійснюють візуалізацію власних музичних уподобань. Та, наостанок, графічне оформлення – це спосіб відобразити концепцію музичного альбому та його емоційний фон на супровідній продукції не менш змістовно, ніж у музичних композиціях, сформувавши в результаті гармонійне поєднання образу та сутності.

З'ясовано, що обкладинка альбому вміщує наступні дані: назва альбому, ім'я виконавця, подяки спонсорам і логотипи їх компаній, авторське право на написані пісні та на звукозапис, заява, що забороняє неліцензійне відтворення, штрих-код, номер за каталогом, список композицій, згадки про авторів пісень, продюсера, інженера, студію, осіб, відповідальних за зведення альбому, музикантів, фотографа та художника альбомного оформлення, контактна інформація, додаткові примітки та загальні подяки прихильникам і фанам. Крім того, на наліпці, що вкриває диск, друкуються назви пісень з ім'ям виконавця, назвою альбому, логотипами, примітками про авторське право та номером за каталогом. Альбом також зазвичай містить буклет-вкладку з лірикою.

Визначено, що під час проектування логотипу музичного гурту потрібно зважати на ряд аспектів. Перш за все, логотип має легко підлягати відтворенню на предметах навколишнього світу; крім того, він здатен відображати характер музики та може існувати паралельно з символом гурту. Назва колективу повинна бути максимально короткою та лаконічною; її варто писати тією мовою, що

використовується в піснях. І, насамкінець, композиція та матриця емоцій логотипу можуть містити натяк на історію колективу і його тематичне спрямування.

Встановлено риси, якими характеризуються обрані жанри, а також способи їх відображення в художньому образі альбому та логотипі музичного гурту:

- глем-метал вирізняють такі особливості як неповага до правил, боротьба проти загальноновизнаного, поетизація фрагментів буденного життя й естетизація недосконалості, що виливаються в художній образ альбому за допомогою прямого висміювання заданих обмежень, використання традиційно неприйнятних сюжетів, образів і символів, гіперболічного акцентування привабливих сторін у зображуваних предметах і застосування ефектів різноманітних пошкоджень відповідно. В логотипі глем-метал гурту мелодійність, уникнення досконалості, безжурність, звернення до незручних тем і двоїстий характер глему – чергування сюжетів повсякденності й актуальних проблем суспільного життя – виражені в підпорядкованості напису єдиній горизонталі, порушених паралелях, відсутності важких елементів, гострих кутах і витягнутих кінчиках, а також у поєднання закруглених і рубаних літер відповідно.
- панк-рок характеризується потягом до всеохоплюючої анархії, нездатністю вписатись до манірного суспільства, простотою на грані примітивності та подразливим інакомисленням, які відображаються в оформленні альбому за допомогою хаотичності, відсутності чітких рамок, відсутності непотрібних прикрас і відвертого зображення високих за рейтингом сюжетів із рівномірною деталізацією. Логотип панк-рок гурту вбирає в себе загальну байдужість, грубе звучання, граничну простота і небажання панк-року грати за правилами через відмінні за багатьма характеристиками літери, пошкоджені краї та зношені текстури, невибагливі шрифти й відсутність паралелей у символах.

- сліз-металу властиві такі риси як дратівлива бешкетність, одержимість live-перформансами, глибина, не завжди помітна з першого погляду, і потяг до недосконалості, що виражаються відповідно у змалюванні епізодів, у яких загальновизнані норми поведінки підлягають спростуванню, динамічності, поєднанні ахроматичного зображення з одним яскравим кольором і невимушеному використанні традиційних графічних технік. У логотипі сліз-метал гурту любов до живого виконання, нотка повстанського руху, відсутність чітко вираженої структури в піснях і загальна недосконалість відображаються за допомогою хаотичності буквених ліній, загострених кутів, відсутності горизонталей в рядках тексту і різних за висотою літер із порушеними пропорціями, зношеними текстурами та пошкоджених краями.

Проаналізовано ряд аналогів і виведено наступні закономірності:

- Оформлення обкладинки альбому іноді здійснюється за допомогою однотонного фону та символічного малюнку, що під час видання дебютної збірки представляє радше сам гурт, аніж альбом;
- Акцентне введення яскравого кольору до темного ахроматичного зображення підкреслює заданий в альбомі настрій: наприклад, поєднання червоного і чорного є натяком на болісну депресивність пісні;
- Логотип гурту, приналежного до одного з різновидів металу, доволі часто набуває вигляду напису, виконаного тушшю і пером.

Розроблено логотип, який володіє достатньою кількістю особливостей, що ввібрали в себе обраний стиль. Зокрема, панк-рок знайшов свій прояв у неоднакових розмірах, обрисах, пропорціях і висоті літер та їх розташуванні відносно горизонталей. Своєю чергою, глем-метал відображається у відсутності масивних елементів, частковому підпорядкуванні нижнього ряду єдиній горизонталі, порушених паралелях і загострених кінчиках літер. Жанрове

поєднання глему та панку простежується у гармонійному співіснуванні гострих кутів і обтічних обрисів.

Виконано ілюстрації до альбомних пісень; на їх основі розроблено дизайн обкладинки та внутрішнього наповнення буклету з лірикою. Дизайн сторінок витримано в єдиному стилі: головним елементом кожної композиції виступають виконані тушшю малюнки, в той час як різноманітна за інтенсивністю корекція кольору в бік малинового і туманно-синього відтінків забезпечує нерозривний зв'язок між розворотами. Виконання від руки надає зображенням крафтового характеру, що є ідеальним обрамленням для музики, в якій значну роль відіграє глевкий, необроблений панк-рок. Крім того, нав'язаний палітрою натяк на ретро виглядає особливо гармонійно, зважаючи на витоки натхнення музикантів даного альбому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. 40 years ago: The Clash ruffle punk's features on «Give 'Em Enough Rope». [Електронний ресурс] / Ultimate Classic Rock. – Режим доступу: URL: <http://ultimateclassicrock.com/clash-give-em-enough-rope/>.
2. Ашбель Е. В. Графический дизайн обложек музыкальных альбомов: индивидуальность и общая стилистическая тенденция в единстве и противоположности. Оренбург: вестник ОГУ. 2007. №27. Архитектура и дизайн. Теория и практика. С. 242-247.
3. Бірюков Ю. М. Графічний художній образ як процес пізнання навколишньої дійсності / Ю. М. Бірюков // Вісн. ХДАДМ: Мистецтвознавство. Архітектура. – Харків, 2011. – Вип. 5. – С. 95-97.
4. Eriksen N. Popular Culture and Revolutionary Theory: Understanding Punk Rock [Електронний ресурс] / N. Eriksen // Encyclopedia of anti-revisionism on-line – Режим доступу: URL: <https://www.marxists.org/history/erol/ncm-6/punk.htm>.
5. Glam Metal. – Режим доступу: URL: <https://rateyourmusic.com/genre/Glam+Metal/>.
6. Harrison T. Music of the 1980s (American History through Music) / T. Harrison. – Westport: Greenwood, 2011. – 186 p.
7. Klara R. Guns N' Roses Is Reviving Its Iconic Bullet Logo for the Coachella Crowd. [Електронний ресурс] / R. Klara // AdWeek – Режим доступу: URL: <https://www.adweek.com/brand-marketing/guns-n-roses-reviving-its-iconic-bullet-logo-coachella-crowd-170671/>.
8. Коламбет К. Продвижение музыки в интернете. [Електронний ресурс] / К. Коламбет // Netpeak – Режим доступу: URL: https://netpeak.net/ru/blog/music_promotion/.

9. Лебедев А. Матрица эмоций. [Электронный ресурс] / А. Лебедев // Art.Lebedev – Режим доступа: URL: <https://www.artlebedev.ru/kovodstvo/sections/137/>.
10. Максименко Ю. Теоретичні засади пізнання художнього образу. / Ю. Максименко, Д. Синенький // Психологія і суспільство: теорет.-методол. часопис. – Одеса: ПНПУ ім. Ушинського. – 2009. – № 4. – С. 181-185.
11. Нечай А. Music meets Art vol. 1. [Электронный ресурс] / А. Нечай // Neformat – Режим доступа: URL: <https://www.neformat.com.ua/ru/articles/music-meets-art-vol-1.html>.
12. Нил Д. Брендинг в музыкальной индустрии. Вступление. [Электронный ресурс] / Д. Нил // Территория творческой свободы. – Режим доступа: URL: <http://musecube.org/blogs/avtorskij-blog-dmitriya-nila/brending-v-muzykalnoj-industrii-vst/>.
13. Нил Д. Дизайн обложек музыкальных альбомов. Часть 1. [Электронный ресурс] / Д. Нил // Graph Visual Communications – Режим доступа: URL: <https://graph.company/blog/dizayn-oblozhek-muzykalnykh-albomov>.
14. Овдієнко Л. Трансцензус художнього образу: Соціально-психологічний контекст / Л. Овдієнко // Сучасні проблеми дослідження, реставрації та збереження культурної спадщини: зб. наук. пр. – К., 2014. – Вип. 10. – С. 209-218.
15. Punk Rock. – Режим доступа: URL: <https://rateyourmusic.com/genre/Punk+Rock/>.
16. Seydel R. Why album cover art will always be crucial for success. [Электронный ресурс] / R. Seydel // LANDR. – Режим доступа: URL: <https://blog.landr.com/album-art-absolutely-crucial-success-2016/>.
17. Sixx. N. The Heroin Diaries: A Year in the Life of a Shattered Rock Star / N. Sixx. – New York: Simon & Schuster Ltd, 2007. – 432 p.

18. Сотська Г. І. Словник мистецьких термінів / Г. І. Сотська, Т. В. Шмельова. – Херсон: Стар, 2016. – 72 с.
19. Stillman N. Cry Tough: Glam Metal on the Sunset Strip. [Електронний ресурс] / East of Borneo. – Режим доступу: URL: <https://eastofborneo.org/articles/cry-tough-glam-metal-on-the-sunset-strip/>.
20. The Dirt: Confessions of the World's Most Notorious Rock Band / S. Neil, N. Sixx, T. Lee, V. Neil, M. Mars. – New York: HarperCollins, 2001. – 431 p.
21. The history of Guns N' Roses' controversy-courting «Appetite For Destruction» cover. [Електронний ресурс] / Ultimate Classic Rock. – Режим доступу: URL: <http://ultimateclassicrock.com/guns-n-roses-appetite-for-destruction-cover-controversy/>.
22. The new wave of Swedish sleaze. [Електронний ресурс] / The Rockpit. – Режим доступу: URL: <http://www.therockpit.net/Articles/SWEDISHSLEAZE1.php>.
23. The original cover artwork for The Ramones album «Road to Ruin», featuring Tommy Ramone. [Електронний ресурс] / Sonic More Music. – Режим доступу: URL: <https://sonicmoremusic.wordpress.com/2014/09/21/the-original-cover-artwork-for-the-ramones-album-road-to-ruin-featuring-tommy-ramone/>.
24. The story behind Mötley Crüe's Dr. Feelgood album artwork. [Електронний ресурс] / Louder. – Режим доступу: URL: <https://www.loudersound.com/features/the-story-behind-motley-crue-s-dr-feelgood-album-artwork>.
25. The story behind Sex Pistols' Never Mind The Bollocks album artwork. [Електронний ресурс] / Louder. – Режим доступу: URL: <https://www.loudersound.com/features/the-story-behind-sex-pistols-never-mind-the-bollocks-album-artwork>.
26. Типографіка. Краткий курс. Режим доступу: URL: <http://www.quickandlazy.appspot.com/#display>.

27. Ткаченко А. В. Художній образ як ключове поняття в естетичному вихованні / А. В. Ткаченко // Наука і освіта: наук.-практ. журн. – Одеса: ПНПУ ім. Ушинського. – 2016. – №12. – С. 63-67.
28. What do I put on my album layout? [Електронний ресурс] / SaskMusic. – Режим доступу: URL: <https://www.saskmusic.org/how-to/articles/view,article/6463/what-do-i-put-on-my-album-layout>.
29. Щербань О. О. Символічна функція художнього образу / О. О. Щербань // Філософія. Психологія. Педагогіка: вісник НТУУ КПІ. – К., 2010. – №2. – С. 65-68.

ДОДАТКИ

Рис. 1. Обкладинка альбому «Shout at the Devil» (Mötley Crüe, 1983 р.).

Рис. 2. Ескіз ілюстрації до пісні «Nightcall».

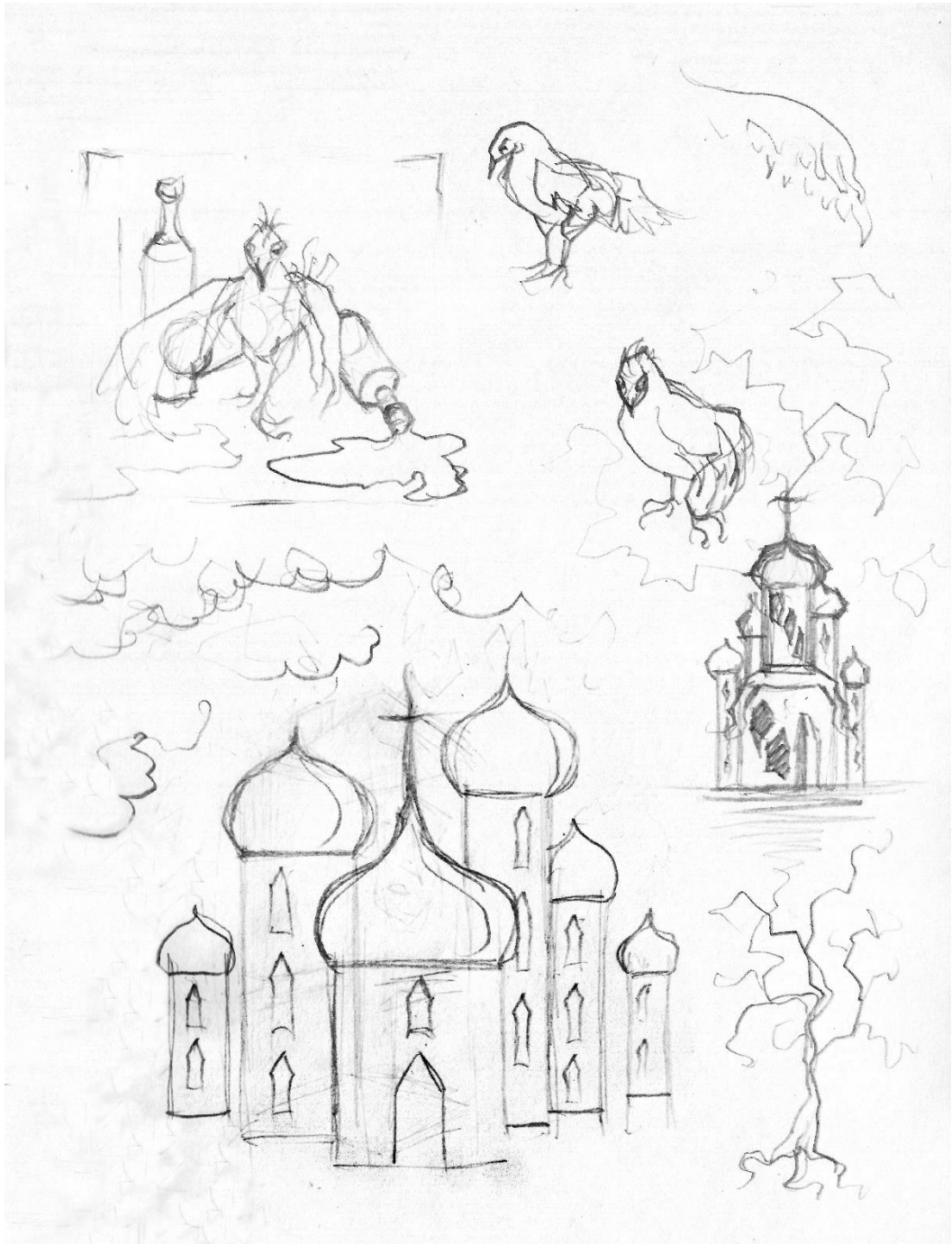

Рис. 3. Ескізний пошук ілюстрацій до пісень «Golub Is A Poser» та «Welcome To The Chapel».